Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 1.250
Letna naročnina . . . . . L 2.500
Letna inozemstvo . . . . . L 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 14 (1044) | Gorica - četrtek, 3. aprila 1969 - Trst | Posamezna številka L 50

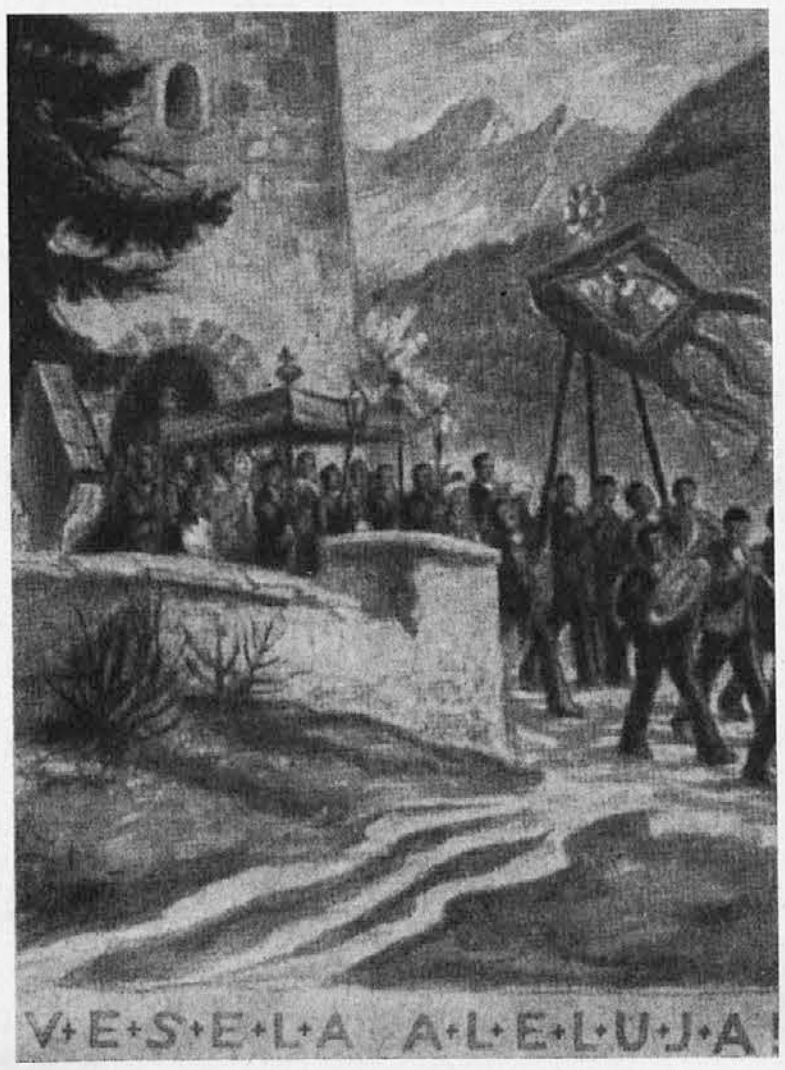

Jezus je vstal. In noben živih ni tako živ kot Jezus. Da bi bili za letošnjo veliko noč nadnaravno živi tudi mi in z milostjo božjo v duši, želi vsem svojim sodelavcem, širiteljem, naročnikom in bralcem

KATOLIŠKI GLAS

Gospodov dan slave

Sodobna teologija se vedno bolj osredočuje na dogodke velikega petka in velike nedelje. Že psalmi govore o Kristusovem trpljenju, a tudi o odrešenju in njegovi slavi. Za nas je tolažba, da je tudi Kristus sam umrl in umrl zares. Pokazal nam je prehod v večno življenje.

Kristus se je pridružil mrtvim, zato je začela Cerkev misliti na one, ki so pred njim umrli. »V njem (v božjem duhu) je šel oznanjat tudi duhovom v ječi« (1 Pet 3, 20). Mrtvi so pričakovali Odrešenika. V začetku so dejali, da so bili v podzemlju, kasneje pa se je ustalil izraz »limbo«. Danes rečemo, da so čakali na Odrešenika, ne povemo pa, kje in kako, saj je v svetem pismu o tem le malo povedanega.

OZNANJEVANJE APOSTOLOV JE ZGRAJENO NA VSTAJENJU

Zgodovina govori o Jezusovem vstajenju: njegovi učenci pričajo o tem. Noben človek ni dejansko videl vstajenja. Vsa prikazovanja so bila namenjena le njegovim učencem in prijateljem. »Vi ste evangelij tudi sprejeli in v njem vztrajate« (1 Kor 15,2). Končna stopnja pa je vedno vera. Prav gotovo pa ni nikjer večje soglasnosti kot prav v teh poročilih. Najstarejši teksti kot tudi najmlajši govore o tem. »Pričakujete iz nebes njegovega Sina, ki ga je od mrtvih obudil, Jezusa, ki nas rešuje prihodnje jeze« (1 Tes 1,10). Drugi učenci so pripovedovali: »Gospoda smo videli« (Jn 20,25).

Kristusovo vstajenje je bila prvotna pridiga apostolov, ni bilo le mnenje nekaterih, ki naj bi potem prešlo na vse. Globoko prepričanje v vstajenje jih je spremljalo v njihovem delu. »Naj bom jaz ali oni: tako oznanjamo (da je Kristus res vstal) in tako ste vero sprejeli« (1 Kor 15,11). Vera stoji in pade z vstajenjem. Apostol Pavel pove, da bi bili apostoli lažniki in bi varali, ako bi ne bilo vstajenja. »Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi naša vera« (1 Kor 15,14). »Če imamo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najnesrečnejši« (1 Kor 15,19). Če bi bil Kristus samo v fantaziji vstal, bi rajši Pavel sebe pridružil onim, ki so le materialno veseli, čeprav se temu veselju vedno pridruži žalost. »Ako mrtvi ne vstajajo, jejmo in pijmo, zakaj jutri bomo umrli« (1 Kor 15,32).

SILEN VTIS JEZUSOVEGA VSTAJENJA

Zelo verjetno se je Kristus najprej prikazal Petru (Lk 24,34). Vendar ni nikjer v evangelijih podrobnosti o tem. Pripovedovanje evangelistov je preprosto. Osnovna beseda je »belo«. Žene so videle »mladega človeka« (Mk), po Mateju »angela« v belo oblečenega. Bela barva je barva božje svetosti, je barva »Jahvejevega dneva«, ko bo končan čas in bo Bog zavladal.

Nedelja ob vstajenju je bila prvič v zgodovini »Gospodov dan«. Žene je pozdravil nekdo, ki je bil odet v belino poslednjega dne. In reagirale so z grozo.

Marko je osupel, ko popisuje ves prizor. Matej pove o potresu, ki bo tudi ob zadnjem prihodu. Pri Luku žene sklonijo obraze do tal, kar je izraz človeka ob božjem vstopu na ta svet. Vse pa je le okvir resnične stvarnosti: besede, ki prinašajo veselje in mir: »Vstal je!« Kakor je Pavel oznanjal: »Gospod živi!«

Vsi evangelisti pripovedujejo o vstajenju. Ako primerjamo njihova poročila, vidimo, da je v njih veliko več razlik kot n. pr. pri opisu Kristusovega trpljenja. Pisatelji često poročajo različna prikazovanja in se tudi v podrobnostih razlikujejo, kadar opisujejo iste dogodke. Čeprav je velikonočno oznanilo najstarejše in središčno, vendar ni dobilo svoje končne oblike tako zgodaj. Razumemo pa tudi tako, saj je bilo trpljenje Kristusovo le enkratno dejanje, dogodkov po veliki noči pa veliko. »Njim se je po svojem vstajenju živega izkazal z mnogimi znamenji, ko se jim je štirideset dni prikazoval in jim govoril o božjem kraljestvu« (Apd 1,3). Niti Pavel niti evangelisti ne poskušajo podati vseh dogodkov, ampak le take, s katerimi morejo podati velikonočno oznanilo. Več vrst izročila je ustvarilo razlike v podrobnostih.

Toda vsa poročila so si edina v tem: grob je bil prazen, angel se je prikazal in nad vsem tem oznanilo: Gospod živi! Razlike so nastale ob vznemirjenju, ki ga je prineslo vstajenje. Vsi so pričakovali smrt, a oznanjenje je življenje. Razlike tudi pokažejo na poštenost in trdnost prve Cerkve, ki ni zravnala razlik, ampak jih je v zaupanju ohranila. Ostane pa v vseh razlikah prvotnost in enotnost velikonočnega oznanila.

Vsa Kristusova prikazovanja so preprosta in človeška. Magdalena misli, da je vrtnar. Potrebna je bila beseda: »Marija!« Žene Kristus le pozdravi. Gre na pot v Emavs. V apostole dihne, jè z njimi ribo in med ter njegov pozdrav je: »Mir z vami!« Prikaže se jim v Galileji, približa se jim in z njimi govori. S Petrom in drugimi zajtrkuje pri jezeru. Pavlu se pokaže v silni svetlobi: »Jaz sem Kristus, ki ga ti preganjaš.«

Vsa evangeljska poročila jasno kažejo, da niso imeli apostoli in ostali Jezusovi učenci po Gospodovi smrti nobenega upanja več. Kadar jim je pred smrtjo govoril o vstajenju, ga niso razumeli, še manj pa po njegovi smrti. Luka tu kar naravnost pove: »Oni niso nič tega umeli, ta beseda jim je bila skrita in niso vedeli, kaj je govoril« (Lk 18, 34). Zato je jasno, da Kristusovo vstajenje ni njih iznajdba. Verjeli so mu, ker so videli prazen grob in doživeli Gospodova prikazovanja.

Kristusovo vstajenje ni človeško delo, ampak božje. Vse doslej je vplivalo na zgodovino človeškega rodu in bo tudi v bodoče — vse do trenutka, ko bo Gospod drugič prišel v slavi.

Obiskal je Biafro

Lani je vrgla postna nabirka v tržaški škofiji 12 milijonov lir. Od teh je šlo devet milijonov v korist stradajočih v Biafri. Skupaj z denarjem, ki je bil nabran v ostalih škofijah Treh Benečij, je to pomoč osebno izročil biafrskim oblastem pomožni škof msgr. Olivotti. Uspelo mu je pristati sredi obkoljenega ozemlja ter se na lastne oči prepričati o strašni bedi, v kateri živi prebivalstvo Biafre.

Vsako noč pristane v Biafri 25 do 30 transportnih letal, ki vozijo živež, zdravila in obleko. Poleti, pristajanje in odhodi, vse se vrši v temi, ker vladne čete brezobzirno streljajo na vsak avion. Mednarodna Charitas ima na portugalskem otoku San Tomè, 500 km od Biafre, svoje glavno zbirališče za pošiljke, ki prihajajo iz vsega krščanskega sveta. Poleti se nato usmerijo v Biafri prijateljsko razpoloženi Gabon in nato sledi najbolj nevaren del pota: prebiti se čez nigerijsko ozemlje.

Kdor obišče Biafro v teh dneh, je prevzet od silnega nasprotja: kipeča narava in nepopisno trpljenje tega čudovitega Ibo plemena, ki se bori za svoj obstanek. Je to krščansko ljudstvo izrednih sposobnosti, ki bo utegnilo, če bo obstalo, postati vodilni narod črne Afrike.

Sedaj pa je Biafra pravi pekel sredi zelenega paradiža. Povsod je videti gole otroke, bolj skelete kot živa bitja. Brez mednarodne Charitas, ki jo v plemeniti tekmi velikodušno podpirajo Vatikan, nemški katoličani, malteški viteški red, luteranska Cerkev, francoski Rdeči križ, bi bilo biafrsko ljudstvo že podleglo. Tako pa vztraja in upa na zmago pravice. Nekaj čudovitega je prisotnost irskih misijonarjev Sv. Duha in misijonark. Če kdo, oni razumejo stisko Biafre. Njih predniki so isto doživeli pred tremi stoletji. Tedaj so bili preganjani od anglikanskega Cromwella. Irsko je zajela strašna lakota. Prebivalstvo je množično umiralo. Preživeli so se zatekli k izseljevanju v Severno Ameriko. Od osem milijonov Ircev jih je ostalo na otoku le tri milijone!

V Biafri so vse šole in misijonske postaje spremenjene v bolnišnice. Vsak dan stoje pred njimi tisočglave množice, ki iščejo pomoči. Jokaje je škof Whelan dejal msgr. Olivottiju: »Glejte moje ljudstvo. Če ne boste pomagali, bo shiralo.« In je pokazal na travo, s katero se hranijo domačini, kadar je zunanja pomoč nezadostna. Zdravniška asistenca je sila preprosta, ležišča improvizirana. Toda mednarodna vest se je vzbudila. To dejstvo je najbolj tolažilno sredi sveta, ki plava v egoizmu, uživanju in materializmu.

Petintrideset novih kardinalov

Sv. oče Pavel VI. je v petek imenoval 35 novih kardinalov. Trenutno jih je bilo 101. Imena dveh kardinalov si je papež pridržal zase ali kot se reče uradno »in pectore«. Gre verjetno za dva cerkvena dostojanstvenika iz vzhodnih dežel, ki trenutno še ne bi mogla priti v Rim po kardinalski klobuk.

Evropskim državam pripada 16 kardinalov, od katerih je 8 Italijanov. Med njimi je msgr. Silvio Odi, ki ga je Tito svoj čas izgnal iz Beograda ob priliki imenovanja nadškofa Stepinca za kardinala. Francozi so trije, dva Španca, po en Anglež, Nemec in Holandec. Zadnji je poznani tajnik Tajništva za zedinjenje kristjanov msgr. Willebrands.

Severna Amerika je dobila štiri nove kardinale, Brazilija dva, po enega pa Kanada, Mehika, Gvatemala in Ekvador. V Aziji bodo imele nove kardinale štiri države: Filipini, Indija, Koreja in nacionalistična Kitajska (otok Taiwan). Tudi avstralski kontinent ni bil puščen ob strani. Kardinal je postal nadškof iz Wellingtona na otočju New Zeeland.

Črna Afrika je imela do sedaj dva kardinala; v bodoče bo imela štiri; nova kardinala živita v Kinshasi (bivši belgijski Kongo) in na otoku Madagaskarju.

Sv. oče je pri imenovanju novih kardinalov očividno dal prednost rezidencialnim škofom proti tistim iz rimske kurije. Prvih je 22, zadnjih le 4. Prvič imajo kardinale v svoji zgodovini Južna Koreja, bivši belgijski Kongo, Madagaskar, New Zeland, Ekvador in Gvatemala. Število kardinalov je z zadnjim imenovanjem naraslo na 136, kar je do sedaj najvišje število v zgodovini obstoja kardinalskega zbora.

Naše velikonočno veselje

Vsako velikonočno veselje je prazno, če ne bomo poslušali sv. Pavla, ki je opozarjal Korinčane: »Obhajajmo praznik ne s starim kvasom, tudi ne s kvasom hudobije in malopridnosti, ampak z opresniki čistosti in resnice. Postrgajte stari kvas, da boste novo testo.«

In to novo testo v rokah Gospodovih smo postali pri svetem krstu, po katerem smo umrli grehu in vstali k novemu življenju božjih otrok. Slekli smo starega človeka in oblekli novega. In Bog sam ve, kolikokrat smo v življenju po zakramentu svete pokore umrli grehu in zaživeli Kristusovo vstajenje in naše po zakramentu Evharistije, daritvi svete maše in svetem obhajilu.

Ali pomeni za nas tudi letošnja velika noč smrt grehu in vstajenje k življenju božjih otrok, božjih izvoljencev? »Če ste torej vstali s Kristusom — nas spominja sveti Pavel — potem iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji. Kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji.«

In še nadaljuje sveti Pavel: »Zamorite nesramnost, nečistost, pohotnost, zlo, poželjivost in lakomnost; odložite jezo, srditost, hudobnost, zmerjanje in grdo govorjenje. Ne lažite drug drugemu, ker ste slekli starega človeka z njegovimi deli in oblekli novega. Oblecite si torej kakor izvoljenci božji, sveti in ljubljeni, prisrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, milobo, potrpežljivost; prenašajte drug drugega in si odpuščajte, če ima kdo na kom kaj grajati; kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi; na vse to pa oblecite ljubezen, ki je vez popolnosti. In mir Kristusov naj kraljuje v vaših srcih, h kateremu ste bili tudi poklicani v enem telesu; in hvaležni bodite. Beseda Kristusova naj v izobilju prebiva med vami; v vsej modrosti drug drugega poučujte ter opominjajte in s psalmi, slavospevi in duhovnimi pesmimi hvaležno prepevajte Bogu v svojih srcih. In vse, kar delate, v besedi ali v dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa in po njem se zahvaljujte Bogu in Očetu.«

Velika noč je praznik vstajenja, življenja in vedno se vračajoče pomladi. Kaj bi bilo z našim življenjem, če bi se ne vedno znova in znova vračala pomlad? Sveti Pavel nam z opomini, ki smo jih pravkar brali, daje upanje, da se ta pomlad, vstajenje, vedno znova vrača tudi v naše življenje. Še bodo na svetu dobrota, mir in ljubezen, če bodo ljudje sprejeli resničnost Kristusovega vstajenja.

Vstali Kristus naj nam zato pomaga, da bo resnica o njegovem vstajenju in o našem vstajenju vedno živa pred našimi očmi. Naj bo gonilna sila vsega našega prizadevanja, truda, veselja in žrtev, saj je potrebno, da gremo tudi mi za Kristusom po trpljenju v novo življenje veselja in sreče.

MSGR. L. ŠKERL

Nizozemsko katoličtvo

Pred tretjim zasedanjem nizozemskega pastoralnega koncila, ki se je končalo 8. januarja letos, je kardinal Alfrink, predsednik nizozemske škofovske konference, poslal papežu v francoščini pisano poročilo z naslovom »Oris nizozemskega katolicizma«. Poročilo je pripravil direktor nizozemskega pastoralnega inštituta Kusters. Kardinal je v spremnem pismu poudaril, da to pismo navaja podatke o stanju v nizozemski Cerkvi. Prav je, da ve o teh podatkih sleherna oseba, ki ima v Cerkvi določeno odgovornost. Tudi vsak teolog mora imeti čut za dejansko stanje. Poročilo kaže nekatere smernice, ne more pa soditi o sedanjem razvoju.

Isto poročilo so poslali voditeljem važnejših vatikanskih uradov in evropskim škofovskim konferencam. Pomagalo naj bi k večjemu razumevanju razmer na Nizozemskem, da ne bi bilo toliko sumničenj, kot jih je bilo do zdaj.

VISOKI ODSTOTKI

Ta »Oris« pravi, da je bila Cerkev na Nizozemskem v preteklosti mogočna ustanova in da je taka še sedaj. Zadnja desetletja pa se uveljavlja prepričanje, da ta značilnost nizozemskega katoličtva ovira Cerkev in ji ne dopušča zadostne gibčnosti ter dinamičnosti, ki jo novi časi vedno bolj zahtevajo. Resničnim potrebam vernikov bo Cerkev pomagala samo, če se bo njen način dela prilagajal življenju. Ostati mora v stiku z miselnostjo in razmerami ljudi, za kar je najvažnejše sredstvo razgovarjanje z različnimi plastmi prebivalstva.

Nekako 40 - 50 odstotkov vernikov ostaja zelo navezanih na vse dosedanje navade v Cerkvi, kakšnih 15 odstotkov pa je izrečno usmerjenih v iskanje novih načinov in prijemov. Januarja 1967 je bilo na Nizozemskem 63,3 odstotka katoličanov vsako nedeljo pri maši. Torej 5 milijonov prebivalcev. Leta 1966 je bil vsak tak vernik povprečno štiridesetkrat pri obhajilu. 95 odstotkov katoličanov pošilja svoje otroke v katoliško ljudsko šolo in 75 odstotkov jih čita katoliški dnevnik. Na vsakih sto prebivalcev pride en duhovniški oziroma redovniški poklic.

PEREČA VPRAŠANJA

Glavno vprašanje razpravljanja med katoličani je vprašanje avtoritete v Cerkvi. Dolgo časa so avtoriteto zelo poudarjali, podobno zvestobo papeštvu. Zdaj pa je smisel med množicami za to precej izginil. Demokratizacija življenja kliče po drugačnem načinu izvajanja avtoritete, kot je bil ponekod v navadi doslej. Posebno se je to pokazalo ob izidu papeške okrožnice »Humanae vitae«. Vprašanje je predvsem, do katere mere more in sme Cerkev opustiti svojo »institucionalnost«.

Poročilo opisuje številne napore nizozemske Cerkve za poglobitev duhovnosti in versko obnovo: katekizem za odrasle, obnova bogoslužja, delo za zedinjenje kristjanov, pastoralni sveti, delovanje pastoralnega inštituta in razmislek duhovnikove vloge v sedanji nizozemski družbi, prilagoditev redovnikov in redovnic sodobni nizozemski stvarnosti ipd.

Z značilno odkritostjo popisuje poročilo nizozemske katoličane, razlaga sedanje probleme in tudi dodaja, da ne vidijo prav jasno v prihodnost.

V ISKANJU RAVNOTEŽJA

Kot prvi dve zasedanji lansko leto je bilo tudi tretje v škofovem zavodu v Noordwijkerhoutu. Utrechtski nadškof kardinal Alfrink je v uvodnem govoru omenjal, da se začenja to zasedanje v času razpravljanja in nejasnosti glede duhovniškega celibata, avtoritete v Cerkvi in uravnavanja rojstev. Razne »konservativne« skupine, ki govore o »odpadu nizozemske cerkvene pokrajine«, je svaril pred pretiravanjem in zlonamernim namigavanjem. Vse to samo vzbuja nevoljo, neti nerazumevanje in needinost v katoliških krogih. Nizozemski škofje hočejo ostati povezani s papežem in ostalimi škofi po svetu. Zato so tudi povabili zastopnike rimske kurije in drugih škofovskih konferenc na to zasedanje. Katoličani na Nizozemskem se ne »smejo iti svoje posebne male teologije«. Posebej morajo paziti na spoštovanje mnenja drugomislečih. Pastoralni koncil je v skladu z duhom zadnjega vesoljnega koncila. Ima velik pomen in njegovo avtoriteto je treba upoštevati.

Opazovalce teh zborovanj je presenečala metoda dela, ki se je zelo razlikovala od dosedanjih podobnih cerkvenih zborovanj. Na Nizozemskem je pač demokracija, popolna enakost, svoboda besede, možnost radikalnega ugovarjanja in nepo-

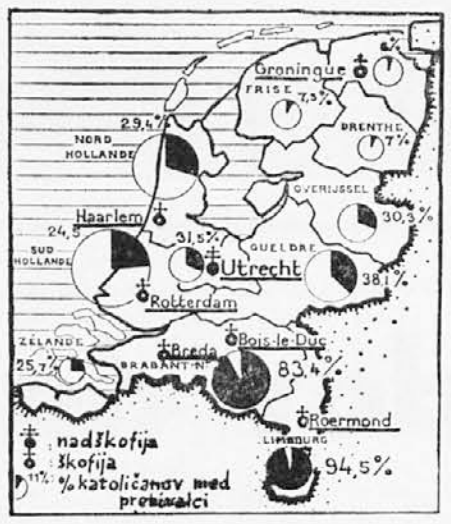

sredna kritika stvarnosti. Zato se je vse to odražalo tudi v debatah tega koncila.

Za večino mladih, ki so prosili za besedo, je vseh nedostatkov pri kristjanih kriva »struktura«, dosedanji način dela in reda v Cerkvi. Za druge je bila to priložnost, da so jim razložili, kako je določen red v Cerkvi potreben. Mladim nestrpnežem, ki so zahtevali bolj učinkovito pomoč tretjemu svetu, je kardinal Alfrink povedal, da je prav struktura Cerkve omogočala dolgoletno delovanje evropskih katoličanov v korist nerazvitih dežel. Cerkvene ustanove niso ovirale pobud, ki so se javljale med katoličani. Nasprotno, še spodbujale so jih.

Mladi so se tudi pritoževali, da so preveč potisnjeni ob stran, češ: v starem skladišču Cerkve ne morejo narediti lepega prostora zanje. Prinesli so na dan celo vrsto svojevrstnih predlogov kot npr. zahtevo za razglasitev revolucionarja Che Guevare za svetnika ipd.

Vodstvo koncila je imelo precej važnih nalog, da je spravilo najrazličnejše predloge v red in vodilo delo k določenemu programu. Nekateri so hoteli razpravljati o holandskem katekizmu, o odnosih z Rimom in podobnih vprašanjih. Posebno živahen je bil dialog kardinala Alfrinka z nekim dekletom, ki je očitala škofom, da so preveč odvisni od Rima. Kardinal je to porabil, da je opredelil avtoriteto tega pastoralnega koncila. Ta zborovanja so iskanja poti in imajo za Cerkev vlogo svetovalca. Pravi koncil to ni. Nekdo je javno primerjal kardinala z Dubčekom, ki da je odvisen od Moskve.

S potrpežljivostjo in pazljivostjo so pa drugi udeleženci poskrbeli za iskanje ravnotežja med ekstremnimi mnenji in dosegli predloge in sklepe v vseh rečeh programa zasedanja. Tako je lahko obravnavalo vse tri točke: nravno zadržanje kristjana v svetu, poroko in vprašanje krščanskih družin ter razvoj mladinske dejavnosti.

V ČEM JE USPEH?

To zasedanje je treba ocenjevati pod določenimi vidiki. Kot so na zborovanjih poudarjali večkrat, so bili ti dnevi iskanja in priporočanj, ne pa kakšnih definicij, dogmatičnih ali moralnih izjav. Za nizozemske razmere ima tako javno iskanje in razpravljanje svoj pomen, posebno če pomislimo na odmeve med mladimi. Za inozemce in ostali svet je pa bilo to zasedanje opozorilo na marsikatere probleme, ki se bodo v tej ali oni obliki slej ko prej pojavili tudi pri njih.

Severna Amerika v žalosti

Bivši predsednik ZDA general Dwight Eisenhower je po daljšem bolehanju umrl 28. marca v vojaški bolnišnici »Walter Reed« v Washingtonu, star 78 let.

Dwight Eisenhower, ki so mu Američani dali navzdevek »Ike«, je bil vseskozi človek zlate sredine; skrajnež ni bil nikoli, ne ko je bil general in ne ko je postal predsednik najbolj mogočne države na svetu. Njegov očetovski smehljaj je bil simbol in izraz te srednje poti. Pri tem mu je dajala moralno oporo tudi njegova vera, saj je sam dejal: »Če ne bi veroval v Boga, danes ne bi bil v Beli hiši (tj. predsedniški palači), temveč v kaki norišnici.«

Pečat Eisenhowerjevemu življenju je dajala njegova vojaška kariera. Ni bil niti med najboljšimi gojenci vojaške akademije v West Pointu, a znal je biti vztrajen in potrpežljiv. Ob začetku druge svetovne vojne je postal brigadni general. Kasneje je postal poveljnik ameriškega ekspedicijskega korpusa, ki se je bil izkrcal v Severni Afriki, leta 1944 pa je padla nanj izbira za vrhovnega poveljnika vseh združenih zavezniških čet na zahodni fronti. Kmalu po uspešno zaključeni vojni je dosegel najvišji položaj v ameriški vojaški hierarhiji: postal je načelnik združenih generalnih štabov v oboroženih silah ZDA. Leta 1949 ga je takratni severnoameriški predsednik Truman znova poslal na evropsko torišče za poveljnika oboroženih sil severnoatlantskega obrambnega vojaškega pakta NATO.

Leta 1952 so bile zopet na vidiku v ZDA predsedniške volitve. Tako demokrati kot republikanci so vrgli oči na tega vojnega junaka. Eisenhower se je odločil za republikance in kot njihov kandidat z veliko večino zmagal. Tedaj je bila Sev. Amerika zapletena še v vojno na Koreji. Eisenhowerju je uspelo vojno zaključiti. Zunanjo politiko je čisto prepustil J. Forsterju Dullesu, ki se je postavil na stališče, da je treba komuniste poriniti na predvojne meje, kar mu seveda ni prineslo simpatij v komunističnem bloku. V ZDA je tedaj senator Joseph McCarthy sprožil veliko akcijo za raziskovanje podtalnega gibanja domačih komunistov in njih infiltracije v javno upravo. Pri tem je prišlo do pretiravanj, ki so nagnile miroljubnega Eisenhowerja, da je ognjevitemu senatorju odrekel svojo moralno oporo.

Za časa Eisenhowerja se je začela tekma za osvajanje vesolja, naraščala je jedrska dirka in raketna mrzlica, na Kubi je zmagal levičar Castro, nad Sovjetsko zvezo so plavala ameriška vohunska letala U-2 in slikala sovjetske vojaške naprave. Prav ko bi moral iti Eisenhower v Moskvo, kamor ga je bil povabil Hruščev, je prišlo do sestrelitve enega teh letal. Hruščev se je silno razburil, z obiskim v Moskvi pa ni bilo nič.

Eisenhowerjevo dediščino naj bi bil prevzel konec leta 1960 njegov zvesti sodelavec podpredsednik Richard Nixon. Pa je le-ta bitko izgubil za komaj dobrih sto tisoč glasov. Toda Eisenhower je še doživel, da je njegov varovanec po osmih letih zmagovito prestal novo volilno preizkušnjo. Tako se je Nixon poslovil ta ponedeljek od mrtvega generala, ki mu je leta 1952 odprl pot proti vrhu oblasti v ZDA.

V časih hladne vojne, ki je bila bolj naklonjena skrajnostim kot pa iskanju pomirjenja med obema blokoma, je Eisenhower ostal večini preprostih ljudi v Severni Ameriki in po svetu v spominu tako, kot so ti radi povedali na preprost način: I like Ike — rad imam Ikeja. In to je bilo za moža, ki so ga svoj čas označili za »človeka brez izrednih sposobnosti«, gotovo največje zadoščenje.

Najbolj prevedena slovenska knjiga

Prva francoska izdaja Jurčičevega Jurija Kozjaka je izšla aprila 1938 v Belgiji pri založbi Dupuis. Knjigi je napisal predgovor dosmrtni tajnik francoske akademije, ki je prevajalca Kolednika vedno podpiral, Georges Goyau, kateri je v mladih letih okrog 1899 obiskal tudi Maribor. Razne ocene tega prevoda so bile odlične in zato res ni čudno, da je Georges Goyau 2. decembra 1938 v zvezi s tem prevodom Kozjaka izročil dr. Koledniku zlato kolajno francoske akademije v znak priznanja njegove klasične francoščine. Tudi slavni pesnik Paul Claudel je prebral Kolednikov rokopis in njegovo priporočilo še danes vpliva na razne druge prevajalce, ki iz francoskega prevoda prevajajo na svoje jezike. To je primer prav afriških jezikov, kjer prevladuje še vedno francoščina kot občevalni jezik. Druga in tretja francoska izdaja Kozjaka sta izšli v Kanadi leta 1949 in 1952 pri založbi Apostolat de la presse. In ker je bilo povpraševanje še vedno veliko, je četrta izdaja izšla v Parizu oz. Toursu pri založbi Mame leta 1959.

Francoskemu prevodu je sledil najprej v tisku hrvatski Kolednikov prevod za stoletnico rojstva Jurčiča, leta 1944, čeprav je imel npr. italijanskega že prej pripravljenega. Ta pa je izšel šele leta 1947 v Milanu. V hrvaški prvi izdaji, v Zagrebu, je tedanja cenzura črtala »Turke« ter jih zamenjala za »neprijatelje« ali pa »Osmanlije«, zato da se ne bi zamerili bosenskim mohamedancem.

Ko je izšel francoski prevod Kozjaka, so se nekateri profesorji francoščine obrnili na dr. Kolednika, naj poskrbi, da bo dovolj izvodov na razpolago v Sloveniji. Najbolj se je zavzel prelat dr. Jože Debevec, pisatelj znane študentovske povesti Vzori in boji. Tako je na carini v Ljubljani čakalo 21 paketov po sto knjig. Dr. Kolednik je na Koroškem (bil je v Tinjah), dobil pozivnico, da mora plačati v Ljubljani carino! Nič ni pomagalo posredovanje raznih šolskih oblasti, češ, da je knjiga izšla v tujini, torej je treba plačati carino. Tako je moral dr. Kolednik sam iti v Ljubljano. Tam je čisto po svoje rešil vprašanje carine, pa čeprav so bile knjige določene za dijake. Pokazali so mu neke papirje, da ima po zakonu plačati te in te pristojbine in takse zaradi knjige jugoslovanskega pisatelja, tiskane v tujem jeziku v tujini. Pa je dr. Kolednik vprašal: »Kdo od vas mi ve dokazati, da je bil Jurčič "jugoslovanski" pisatelj? Jurčič je bil res slovenski pisatelj, pa še zelo odličen, carinski paragrafi pa nimajo nikake pravice lastiti si že zdavnaj umrlega avstrijskega državljana kot "jugoslovanskega" pisatelja, ker ob njegovi smrti še nobene Jugoslavije bilo ni!« In tedaj je dr. Kolednik vzel prvi izvod knjige iz enega paketa in jo porinil pod nos šefu carine: »Gospod šef, tu imate prvi izvod Jurčičevega Jurija Kozjaka v francosko obleko napravljenega, in to naj vam zadostuje. Če pa s tem niste zadovoljni, vam odstopim vse pravice do teh 2000 izvodov, s katerimi se boste pozabavali na finančnem ministrstvu v Beogradu, da boste srbski "braći" tam doli priklicali v spomin prvo Jurčičevo potovanje od 19. da 23. avgusta 1872, ko je bil tam za časa kronanja srbskega kralja Milana.« Seveda je potem dr. Kolednik odpeljal brez carine vse one knjige, ki so jih dijaki večinoma zastonj dobivali kot pripomoček za učenje francoščine.

Podobno kot rajni pisatelj Ksaver Meško, je tudi dr. Kolednik doživel prav čudno priznanje za svoje literarno delo: takoj po vojni, junija leta 1945, je bil neki bivši dijak ptujske gimnazije določen, da »likvidira« dr. Kolednika in ko je ta Ptujčan uvidel, koga ima pred seboj, je bil kar takoj sporazumen, da pomaga dr. Koledniku spremeniti »načrt potovanja« v zahvalo, ker mu je pri maturi pomagal prav francoski Jurij Kozjak.

Prve dni januarja 1945 je bil dr. Kolednik v Ljubljani. Dogovoril se je za nemško izdajo prvega Jurčičevega romana Deseti brat, ki naj bi izšel kar v Ljubljani. Pa so znani dogodki to preprečili. Je pa takrat dr. Kolednik prejel zanimivo priznanje Slovenske akademije znanosti in umetnosti z datumom 17. januarja 1945, ki sta ga podpisala takratni predsednik dr. Milan Vidmar in generalni tajnik prof. dr. Fran Ramovš: »Gospod dr. Ferdinand Kolednik si je s svojim književnim delom stekel zasluge za spoznavanje slovenskega naroda in njegove književnosti v tujini. Znano slovensko ljudsko povest Josipa Jurčiča, Jurij Kozjak, je prevedel v francoščino: uvodne besede v to francosko izdajo je napisal slavni Georges Goyau, stalni tajnik francoske Akademije; isto delo je izšlo v njegovem prevodu tudi na hrvatskem, italijanskem in srbskem jeziku, dokončan je tudi nemški prevod. V francoščini so izšli še njegovi prevodi Frana Finžgarja, člana slovenske Akademije znanosti in umetnosti, in sicer: Sept tableaux pour la Carême (celo še v posebni izdaji za slepce) itd. Slovenska Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani priznava g. Koledniku vso zahvalo za njegovo požrtvovalno delo na polju spoznavanja kulturnih vrednot, ki se pretakajo med evropskimi narodi in izraža svoje iskreno prepričanje, da bo dr. Ferdinand Kolednik tudi v bodoče uspešno deloval v tej smeri.«

F. K-k

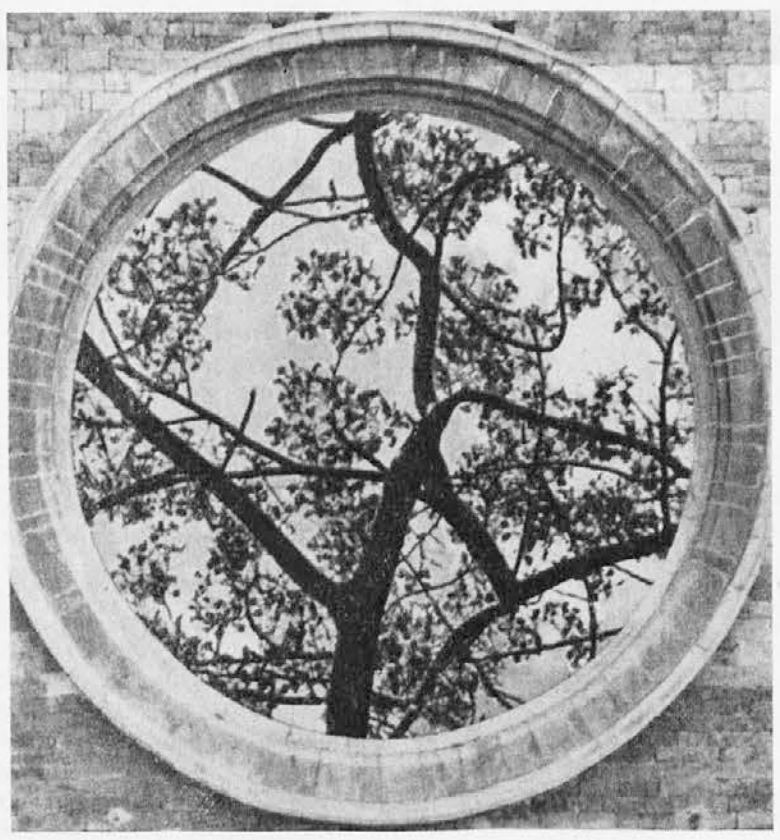

PROTISOVJETSKI IZBRUH V PRAGI

V Stokholmu na Švedskem se je končalo svetovno tekmovanje v hokeju na ledu. Med moštvi sta sodelovali tudi Sovjetska zveza in Češkoslovaška. Češkoslovaška je kar dvakrat premagala Sovjetsko zvezo, zadnjič v petek, 28. marca z rezultatom 4 : 3.

Ta ponovni uspeh je povzročil v Pragi pravi protisovjetski izbruh. Nad sto tisoč ljudi se je zbralo kmalu po zmagoviti tekmi na trgu sv. Venceslava, kjer so manifestanti vzklikali: »Ivan, pojdi domov, Nataša te čaka!« in »Ven tuji vojaki!«

Neka skupina je vdrla v prostore sovjetske letalske družbe »Aeroflot« in uničila vse, kar ji je prišlo pod roko. Vlada je ta napad naravno obsodila ter opozorila javnost, da tako razbijanje povzroča škodo, ki jo bo morala pač poravnati država.

Reakcija na praške manifestacije se v Moskvi ni pustila čakati. Dnevnik »Pravda« je v dolgem članku izredno ostro obsodil protisovjetske izgrede v prestolnici Češkoslovaške in obtožil »desničarske, revizionistične in protirevolucijske elemente, da so na nesramen način izkoristili svetovno prvenstvo v hokeju za svoje protisocialistične in protisovjetske cilje«. List nadaljuje, da češkoslovaški tisk stalno ustvarja nacionalistično vzdušje, kar je prišlo do izraza zlasti pri zadnjih hokejskih tekmah v Stokholmu, ko je češkoslovaško časopisje že prvo zmago nad Sovjetsko zvezo izkoristilo za vžiganje protisovjetskih strasti.

Tudi je »Pravda« ostro napadla oblasti in češkoslovaško partijo, češ da niso takoj nastopili proti tem pojavom »tepizma«. Obtožila je tudi Jožefa Smrkovskega, da je osebno sodeloval pri izgredih na trgu sv. Venceslava, kar pa je glasnik češkoslovaškega zveznega parlamenta odločno zanikal.

Ministrstvo za notranje zadeve je sporočilo, da je poleg v Pragi prišlo do izgredov tudi v Mladi Boleslavi, kjer so manifestanti razbili stekla na oknih vojašnic, kjer so nastanjeni sovjetski vojaki ter v Usti na Labi, kjer je bilo resno poškodovano poslopje sovjetskega poveljstva, dva sovjetska avtomobila pa sta bila prevrnjena. Zaradi omenjenih izgredov je bilo v celoti aretiranih 39 oseb.

VELIKA NOČ - PRAZNIK SVOBODE

Priroda sama se zopet prebuja iz zimskega mrtvila teme in mraza k pomladni svetlobi in toploti.

Duše kristjanov so se zopet sprostile v zakramentu odpuščanja k »svobodi otrok božjih« po naročilu sv. Pavla: »Postrgajte stari kvas, da boste novo testo.«

Ali je kaj čudno, da Cerkev pričakuje od svojih vernikov, da se duhovno prenove prav v času, ko se prenavlja tudi vsa narava? Prenovljenje duše pa po svoji strani ugodno vpliva tudi na prenovljenje telesa, ki ob tem času začuti življenjski utrip vse ostale prirode.

Pesem Aleluja obnovi in potrdi v nas vero v nesmrtnost, ker »če je Kristus vstal, bomo vstali tudi mi«. In kaj pomeni za nas ta vera? Sproščenje, osvoboditev pred strahom uničenja, smrti. Opogumljeni se zopet enkrat upamo zastaviti z velikonočno pesmijo odločno vprašanje: »Smrt, kje je tvoje želo, tvoja zmaga kje?«

Eden najbolj značilnih delov obredov velike sobote, ki so v resnici obredi velike noči, je veselja in navdušenja prekipevajoči spev Exultet, po naše »Veseli se« ali »Poskakuj od veselja«. Zakaj, čemu ta vzhičenost slavospeva. Kaj je vsebina tega speva? Pesem nas poziva k veselju zato, ker nas je naša pasha, naše velikonočno jagnje, Kristus izpeljalo iz suženjstva v svobodo, iz smrti v življenje, podobnega, kot se je zgodilo nekoč z Izraelci, ki jih je kri velikonočnega jagnjeta obvarovala pred smrtjo in jim odprla vrata v svobodo.

Glavna misel, ki preveva vse bogoslužje tega velikega judovskega praznika, je osvobojenje iz suženjstva, je svoboda. Judovski vernik se voden po stopinjah liturgije najprej spominja največjega dogodka v zgodovini judovskega naroda — izhoda iz Egipta. Liturgija ga potem vzpodbuja k hvaležnosti za božje vodstvo in varstvo, ki so ga bili ob tej priliki deležni njegovi predniki, ga opominja, naj privošči in daje drugim ljudem to, kar sam tako ceni, to je, svobodo.

BLAGOSLOV SVOBODE

Svoboda je nekaj nadvse dragocenega. Najprej gotovo že osebna svoboda. To je razvidno iz dejstva, da so vse zakonodaje v zgodovini poznale kazen odvzema osebne svobode. Tej osebni svobodi je potem najbližja svoboda skupine, stanu, naroda, h kateremu kdo pripada. Koliko so se ljudje že trudili pridobiti ali si ohraniti to svobodo, ker »manj temna noč je v črnem zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužnji dnovi« kot poje naš pesnik.

Velikonočno Jagnje — Kristus — dela za to vrsto svobode ne naravnost, ampak posredno z osvoboditvijo duha od snovnosti, z bojem nesebične ljubezni proti ozki sebičnosti. Čim bolj bo rastlo število nesebičnih, širokogrudnih duhovnih ljudi, tem več bo tudi osebne svobode.

Gre torej tu za osvoboditev duha od snovnosti. Vemo, da snovnost ni zlo v sebi, vemo, da je tudi vse snovno del božjega stvarstva, vemo pa tudi, da se duh ne sme dati vkleniti v verige snovnosti, ko je v njegovi naravi, biti prost, vladati in ne biti vladan.

Koliko so se v zgodovini človeštva vse vere, ne samo krščanstvo, že trudile in se še trudijo najti ter dati duhu mesto, ki mu gre, obljubljeno deželo svobode nad snovjo, ga izpeljati iz egiptovske sužnosti temnih nagnjenj in sil v deželo, kjer se cedi med in mleko svobode.

Četudi se pa duh osvobodi in dvigne nad snovnost, je pa še vedno lahko suženj lastnih temnih slutenj in strahu in to zlasti strahu pred smrtjo, uničenjem. Skrivnost velikonočnega jagnjeta, skrivnost velike noči je zdravilo duhu, da se otrese tudi te sužnosti strahu pred smrtjo. Velika noč je dan veselja, ker velika noč je praznik svobode.

S križem smo bili odrešeni

Mi pa se moramo hvaliti s križem našega Gospoda... po njem smo bili rešeni in osvobojeni... (Gal 6, 14).

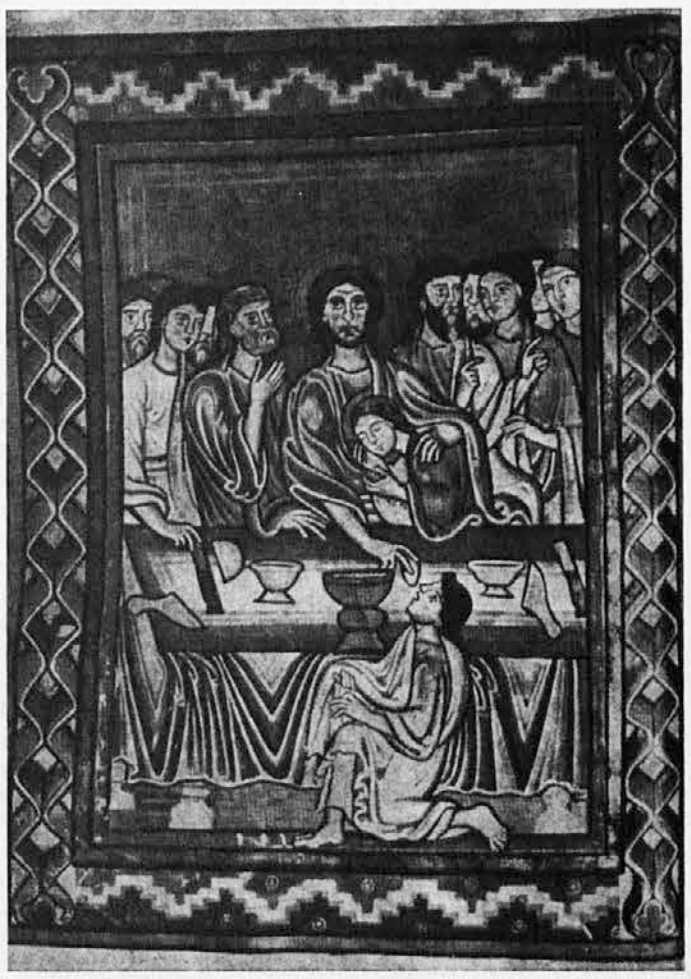

Zadnja večerja. Slika je nastala okrog leta 1250 v Kölnu ob Renu. Sedaj se hrani v kraljevski knjižnici v Bruslju (Belgija)

Kamenje ječi pod neutrudnimi udarci dežja. Monotono in vztrajno hitijo te kaplje na tla, da se razbijejo v mnoštvo kapljic, združijo v vodni tok...

Nebo je oprano in izprane so ceste. Zadnje kapljice zapuščajo krove hiš. Izza oblakov spet prisveti sonce. Zdi se, da je to sonce še lepše in svetlejše. Njegovi žarki pa božajo umite hiše. Kapljice na drevesih postajajo biseri.

Kot neprijetne kaplje dežja, ki vzbujajo morda čemernost in nerazpoloženje, je naše vsakodnevno trpljenje, vsakodnevno zatajevanje. Čeprav je morda to trpljenje majhno, se nam zdi včasih veliko. Morda tako veliko kot Kristusovo, ki je vzbujalo drgetanje telesa in priklicalo potne, krvave srage. Tedaj morda tudi mi prosimo, naj bi šel tak kelih mimo nas. Kako bi bilo prijetno, če trpljenje in nevšečnost ne bi bila na dnevnem redu našega delavnika.

Kristus pa je učil drugače. Kakor da je videl te skrite želje in prošnje. Zato je preprosto pa nazorno povedal: če seme v zemlji ne umrje, ne rodi sadu. In pred nami se razgrne obširna ravan trat in njiv, ki to Kristusovo trditev prikažejo v vsej resničnosti.

In mi naj bi bili kaj drugega kot taka semena; semena na polju modernega sveta?

Kristus je prišel v Jeruzalem ob trdnem zaključku, ob neoporečnem sklepu: umreti mora! Za Kristusa so bili že skovani žeblji in kladivo, že je bilo spodžagano drevo križa, odrezano trnje in sulica v močni roki. In kdo je to pripravil? Vsi tisti, ki iz svojega dnevnika izbrišejo trpljenje in nočejo postati seme, ki bo rodilo sad. Seme, ki mora umreti, da zaživi klica...

Tedni pred velikonočnim praznikom so nas postavili pred Kristusa, ki je umil ne samo učencem noge, marveč umil s svojim potom naše nagubano čelo, opral našo dušo in pripravil pot v lepšo bodočnost. Zato nam pravi bogoslužje tega časa: Kristusova kri nas je očistila mrtvih del...

Naše trpljenje bo očistilo naše misli, da bomo lažje spoznavali božjo voljo, prej videli trpljenje bližnjega in našli pravo pot k Vzhajajočemu soncu.

Dokler ne vzide sonce, je tema. Tudi svetel predmet je temen. Tako je z našim trpljenjem. Če ne bi bil Kristus posvetil trpljenja, bi se nam zdelo trpljenje brez pomena, krivica svetà. S Kristusom pa je naše trpljenje balzam za duševne in telesne rane drugih, stoječih v senci. Trpljenje je soodreševanje, hoja za Kristusom.

Ni pa s tem rečeno, da moramo za trpljenje prositi. Dovolj bo, da bomo tisto vsakodnevno nošnjo križa sprejeli z voljnim srcem. Brez godrnjanja in slabe volje. S tem bomo vnašali svetlobo v svoje življenje in v življenje našega bližnjega. Seveda s Kristusovo pomočjo!

V velikonočnem jutru je pečat izgubil moč. Zaman je bila straža in varljivo veselje sovražnikov. Nepotreben je bil tudi strah apostolov. Rane so dobile nov pomen, telo Kristusovo nove lastnosti. Veliki petek je zablestel v svetlobi velikonočne slave. Toda prej je bil petek in čaša trpljenja kot slava. In tudi to nam je v spodbudo, ko Kristus govori: Ne bojte se, jaz sem svet premagal.

R. R.

Dajte mi bombnik!

Te besede je izrekel francoski advokat Raoul Follereau (izgovori Raul Folerò), apostol gobavcev, ki bo za belo nedeljo spet obiskal goriško mesto.

Seveda s temi besedami ni mislil na resnični bombnik, ampak na njegovo vrednost v denarju. »S tem denarjem bi odpravil na svetu gobavost,« je dejal v nekem govoru. Žal tega denarja še ni dobil, zato še vedno gobavost vlada na zemlji.

Follereau že od leta 1954 prosjači za gobavce, jih obiskuje v njih naseljih in odpravlja predsodke zoper gobavce pri zdravih. Zadnje se mu zdi še posebno važno, zakaj strah pred gobavci je največji sovražnik uspešnega boja zoper to bolezen.

Od 15 milijonov gobavcev, kolikor jih živi v Aziji, Oceaniji, Afriki in Latinski Ameriki in celo v nekaterih krajih Evrope, so jih v zadnjih letih pet milijonov toliko pozdravili, da se morejo vključiti v človeško družbo in opravljati normalno delo. Devet milijonov gobavcev ne predstavlja za zdrave nobene nevarnosti; treba jih je le zdraviti. En milijon gobavcev pa je še tako bolan, da more okužiti svojo okolico in mora biti zato izločen iz družbe zdravih. Če se ne bomo zdaj zavzeli za gobavce, se bo okoli leta 2000 gobavost spet začela širiti.

Follereau je dal vzgled, kako se je treba bojevati, ko je razbijal ograje okoli naselij gobavcev, jih demonstrativno objemal in jim stiskal roke. Svetovna zdravstvena organizacija mu je na konferenci o gobavosti leta 1958 dala prav v svojem sklepu: »Človeška družba mora svoj odnos do gobavcev popolnoma spremeniti.«

Podprimo zato ob misli na te trpeče brate plemenito delo Raoula Follereauja in spremljajmo ga v svojih molitvah!

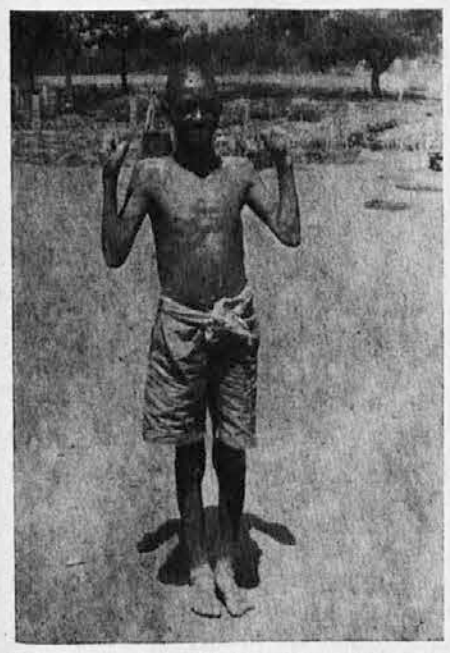

Gobavec z otoka Madagaskar. Sliko nam je poslal naš ožji rojak misijonar Ivan Štanta CM, ki ima na področju svoje misijonske postaje precej teh nesrečnežev

J. E. POLAK

Velikonočna pesem

In ko razpet visel bom na lesenem križu,
z obema bom rokama onega objel,
ki rad po smrti bi v nebesa zlata šel,
da tam živel bi z mano v večnem [paradižu.

Nebeško lepe, Jezus, so obljube tvoje,
a kdo objema tvojega res vreden bo?
Le oni, ki svetniško v svetu živel je!
Le žal, da jaz v življenju sem grešil hudo.

Sem pil in klel ter v družbi rad sem se [vrtil.
Pri tem umiral je mladosti moje Bog;
a se množil je kup skrbi, težav, nadlog,
prepozno skoro satana sem bil odkril.

Ob grobu božjem zdaj stojim in [premišljujem,
na križu Bog, za hrbtom mojim zviti [vrag,
ki vabi me: »Prestopi spet užitkov prag!«
Tedaj pa znani glas raz križ leseni čujem.

»Nisem prišel učit, trpet zaradi vdanih [mi svetnikov;
zaradi grešnikov zgubljenih sem prišel!
Te rad z rokama bi obema vse objel
in bi s poljubom zbrisal greh vseh teh [bolnikov.«

Verujem, Bog, zakaj ti si vir ljubezni,
ki vse odpušča, briše, lajša vse gorje;
umiril dušo mojo si in še srce,
odhaja satan že, izginja tam nad brezni.

Naše prizadevanje za edinost

Čudovita skrivnost edinosti, ki dejansko že obstaja v katoliški Cerkvi, je in ostane za vse čase dragocen dar božji, torej sad milosti, ki jo Bog zaupa slabotni človeški svobodni volji. Iz tega sledi, da mora človek to edinost neprestano osvajati, uresničevati, se zanjo boriti. More pa človek to edinost tudi odklanjati ali jo delno ali v celoti raztrgati, jo rušiti, izruvati. Tu pa že nastaja vprašanje edinosti, to se pravi veliki problem, kako ta dar božji ohraniti, ga okrepiti ali ga ponovno vzpostaviti. Tu se torej načenja za katoličana in kristjana, ali tudi za ves svet, ekumensko vprašanje. Začenja se naš ekumenizem, ki je naš dar Bogu in bratom, naše prizadevanje za edinost.

Za mlačnega in površnega katoličana je prvi ekumenizem v tem, da se bolj tesno poveže v življenjsko edinost Kristusovega skrivnostnega Telesa. Za kristjana, ki je morda zašel v razkol, je delo v tem, da ponovno gradi edinost z brati v Kristusu. Pa tudi ves svet je nekako poklican, da po Kristusu in Cerkvi najde pot popolnega edinstva v Bogu. Vsi čutimo, da celotno človeštvo išče, hote ali nehote, neke vrste skupnost ali vsaj sožitje in sv. Cerkev se dejansko vključuje v ta proces zbliževanja ter tvarno ustvarja pogoje in narode vzgaja k miru in edinosti. Prav je torej, da se prav vsak katoličan z vso vnemo vključi v ta ekumenski dialog, ki ga Cerkev že na vseh stopnjah razvija, od Sv. sedeža pa do zadnjega župnijskega občestva. Tega se je zavedel že drugi vatikanski koncil, ki v odloku o ekumenizmu pravi: »Danes je po navdihovanju Sv. Duha v mnogih krajih sveta v molitvi, v besedah in v dejanju veliko prizadevanja za popolno edinost, kakršno hoče Kristus. In zato sveti zbor spodbuja vse vernike, da spoznajo znamenje časa in se dejavno vključijo v ekumensko delo.«

Pri tem dialogu, ki je izrazito dejanje v službi ljubezni in obenem dolžnost zvestobe Kristusu, ne igra preteklost nobene vloge več. »Prepustimo preteklost božjemu usmiljenju,« je zapisal papež Pavel VI. patriarhu Atenagorasu. Kvečjemu preteklost zahteva od nas le odpuščanje.

Bolj važna je sedanjost in prihodnost. Morda mnogi od nas ne bodo imeli nikoli prilike, da se srečajo na pogovoru z brati, ki so od nas ločeni. A vsakdo bo lahko doprinesel svoj delež s tem, da bo v svojem okolju ustvarjal psihološko ozračje, ki naj polagoma odstranjuje predsodke in nezaupanje, ki so še med kristjani. Nasprotno bo naša skrb, da pripravimo pogoje za medsebojno spoznanje in spoštovanje, zaupanje in celo prijateljstvo. Potrebna nam bo seveda precejšnja mera ponižnosti in ljubezni pa tudi pravičnosti, da pogumno priznamo velike dobrine in bogato dediščino bratskih Cerkva, čeravno so od nas še ločene. Pravi mojster takih prizadevanj je bil vsekakor papež Janez Dobri, ki je s svojim velikim srcem objel ves svet in ga nekako usmeril na novo pot sprave in miru.

Podobno je koncil poudaril, da so danes dane velike možnosti za skupno delo med kristjani in celo med nekristjani na različnih področjih, ki so odprta vsem ljudem dobre volje: dobrodelnost, delo za mir, misijoni, socialno vprašanje, kultura, umetnost, obramba pred brezboštvom in morda celo politika. Poleg tega imajo bratje vsekdar izredno priložnost, da se med seboj povežejo v molitvi, ki je ključ do nadnaravne edinosti.

EKUMENIZEM V SLUŽBI RESNICE

Tudi ekumensko delo pozna svoje meje, ki jih nikakor ni dovoljeno prekoračiti. Resnica je ena sama in v nobenem primeru ne smemo te dobrine žrtvovati niti na oltar ekumenizma, ki bi sicer s tem zgubil že ves svoj pomen. Resnica, ki smo jo kristjani prejeli od apostolov in cerkvenih očetov, je nespremenljiva. Vendar ostane še vedno vprašanje načina in metode, ki nikakor ni rešeno. Bolj kot resnica nas morda ločijo različni pogledi v določena področja teologije, različne teološke šole, ki so nam posredovale določene umske sheme ali okvir, skozi katerega gledamo resnico. Koliko pota moramo še vsi prehoditi, da se rešimo predstav, o katerih smo še pred nedavnim mislili, da so nezmotljive in večne.

Zvestoba resnici pa pomeni še nekaj drugega. Zaman bi bilo naše ekumensko delo, če ne bi postali vedno bolj to, kar moramo biti. V nas mora namreč zasijati pravi obraz Kristusa in njegove Cerkve. Temu se pravi notranje prerojenje kristjanov ali duhovno spreobrnjenje, ki nič drugega ne pomeni kakor življenje po evangeljskem duhu, ki mora izžarevati v vsakem našem dejanju. Nobene potvorjenosti torej, ampak več milosti, ljubezni in svetosti. Čim večja bo v nas globina povezanosti s Kristusom, ki je Resnica, Pot, Življenje, tem učinkovitejši bo naš ekumenski dialog z brati. Ravnotežje bo vzpostavljeno, v kolikor bomo znali morebitni prepad napolniti z ljubeznijo.

V tem smislu je teden edinosti kristjanov v mesecu januarju le klic na delo, ki se je komaj začelo in se mora nadaljevati skozi vse leto in čigar cilj je — popolna harmonija Stvarnika in stvari po načelu: Edinost v resnici po ljubezni. Kar je isto kot — edinost Očeta v Kristusu po Svetem Duhu. Bog daj, da bi mogli to skrivnost prav doumeti, jo z vso močjo oznanjati ter po njej živeti!

Dr. Angel Kosmač

Velik delež irskih misijonarjev

Mala Irska nudi Cerkvi še vedno zelo veliko misijonarjev. Iz zadnjih statistik je razvidno, da samo v Afriki deluje nad 4000 irskih misijonarjev: duhovnikov, redovnikov, redovnic, misijonskih bratov in laikov. Največ jih je v Nigeriji, kar 1449 in v Južni Afriki 1361.

Zborovanje katoliških vzgojiteljev

V Združenih državah Sev. Amerike bodo zborovali člani združenja katoliških vzgojiteljev. Prvega zasedanja se bo udeležilo 15.000 delegatov. Téma razpravljanja bo: Katoliška vzgoja v službi družbe, ki je v krizi.

Nujno potreben dialog

V prvih letih po zadnji vojni je dosti več naših ljudi prihajalo k službi božji, kakor jih hodi danes. Za verske organizacije, ki so se tedaj ustanovile, je bilo precejšnje zanimanje. Tudi so bili na Primorskem duhovniški poklici. Po dvajsetih letih se je v teh krajih marsikaj zelo spremenilo. Cerkve se vedno bolj praznijo, verske organizacije, kolikor jih je ostalo, životarijo, duhovniškega naraščaja sploh ni več. Nedvomno so vzroki različni. Ljudje so tedaj več trpeli. Prestali so huda leta vojne in prej 25 let narodnega uničevanja. Iskali so opore in rešitve v veri. Sedaj je že več let drugače. Gospodarsko so se ljudje opomogli. Uživajo večjo narodno svobodo.

POPLITVILI SMO SE

Pa vendar povsod ni tako. Tam, kjer naši sorojaki ne uživajo popolne verske svobode in se jim kratijo tudi še mnoge druge pravice, bolj razumejo, da vere ni mogoče kar tako zavreči. Versko življenje se je še poglobilo in utrdilo. Duhovniških poklicev tam ne manjka. Pri službi božji, ki je dobro obiskana, so zastopani vsi sloji. Na Primorskem pa so moški po cerkvah bele vrane, po nekaterih krajih je otrok le malo, odrasle mladine pa skoro nič. Največ je še po cerkvah starejših žensk. Če bo šlo tako naprej, se bo začelo krčiti število slovenskih nedeljskih maš, bo prenehala naša služba božja v tej in oni cerkvi. Organizacije bodo počasi usahnile, za duhovniške poklice pa bo v bodočnosti še manjše upanje, kakor je sedaj.

Res je, da je večina naših ljudi še krščenih. Otroci skoro še vsi obiskujejo krščanski nauk. Starši želijo, da gredo k prvemu sv. obhajilu in k birmi. Radi bi, da bi vse zakramente prejeli v istem letu, da vse čimprej »opravijo«. Premnogim staršem je malo ali nič na tem, da bi njihovi otroci po prvem obhajilu in birmi začeli zavestno živeti krščansko življenje. Za to jim sploh ni mar. Gre jim le za zunanjosti. Otrok naj bi samo ohranil lep spomin na prvo sveto obhajilo in na birmo. Marsikateremu je več za lepo obleko in darove botrov kakor za vreden prejem zakramentov.

Človek, ki je bil krščen, birman in je prejel druge zakramente bi moral vedno bolj rasti v verskem življenju. Birma mu celo nalaga, da postane apostol in druge pridobiva za vero. Za krščansko življenje pa je potrebno dvoje: božja milost in človekovo sodelovanje. Človek se mora pripravljati, da bo zakramente vredno prejemal. Zato je potrebna krščanska vzgoja, je potreben sedanjim razmeram prilagojen verski pouk, službo božjo je treba organizirati tako, da bodo verniki pri njej vedno bolj sodelovali. Božje delovanje bo obrodilo sadove, če mu bo odgovarjalo sodelovanje ljudi, drugače bo »milost v njih prazna«. Kaj pa naj bi v ta namen naredili?

Mlademu človeku je treba od tistih let naprej, ko je začel uporabljati razum in uveljavljati svojo voljo, pomagati, da bo božjo blagovest spoznal, se je z ljubeznijo oklenil in bo kmalu začutil odgovornost, da mora zanjo pridobivati tudi druge. To odgovorno nalogo so dolžni najprej vršiti krščanski starši. Mnogi krščeni otroci pa v predšolski dobi ne dobijo nobene verske vzgoje. Tudi pozneje, ko obiskujejo šolo, jim starši ne dajejo nobene opore. Zelo redki so, ki se zanimajo pri katehetu, kako otroci v verskem znanju in verskem življenju napredujejo. Koliko jih je tudi, ki s svojim zgledom in besedo kmalu poderejo vse, kar so veroučitelji v več letih naredili. Verski in moralni čut v velikem delu naše mladine vedno bolj gine, Gospodove dneve praznujejo z izleti, poležavanjem, kinom, kópanjem in športnimi prireditvami. Če bo šlo tako naprej, potem bodo tedaj, ko bodo starejši pomrli, naše cerkve prazne.

ALI JE POMOČ?

Ali je potemtakem položaj obupen? Bi bil, če bi pustili, da mladina hodi svojo pot. Mladina je takšna, kakršno vzgojijo starejši. Malo bi koristilo, če bi staršem dopovedovali, naj storijo svojo dolžnost. Če na to niso pripravljeni, se ne bodo spremenili. Mnogo slabih vplivov prihaja na današnjo mladino od tiska, kina in raznih drugih predstav. Kdo naj prepreči, da bi vse to mladine ne kvarilo? Samo prepovedi bi malo dosegle. Le pravilna vzgoja, pravi pouk more mladini pomagati, da bo sama znala ločiti dobro od slabega in se bo oprijela dobrega. Veroučitelji morejo nekaj doseči po osnovnih šolah, malo v srednjih šolah. Iskati je treba rešitve drugje. Kje pa? V verskih organizacijah.

KORIST VERSKIH ORGANIZACIJ

V organizacijah, kjer se mladi ljudje zbirajo, se vrši neprestan razgovor, dialog. Tu se rešujejo vsakovrstni problemi, ki jih imajo že današnji otroci, potem dijaki, vajenci, mladi delavci, pa tudi odrasli. V odkritem, neprisiljenem pogovoru vsakdo pove, kaj je videl, slišall, bral, kakšno mnenje ima o kakšni stvari, kakšne dvome, kakšne težave. Starejši voditelji z njimi razpravljajo, pojasnjujejo, razlagajo. Tu je najlepša prilika, da se mladim ljudem dopove, kaj naj berejo, kakšnih predstav naj se udeležujejo. Tu se najlažje razlagajo prave ideje, se dopolnjuje verski pouk, ki ga je zaradi ene tedenske ure in uradnega značaja šole po srednješolskih zavodih mogoče zelo površno in nepopolno vršiti. Dostikrat tudi brezverni sošolci s svojo predrznostjo strahujejo verne, ko se iz njih norčujejo, da so nazadnjaški. V verskih organizacijah je mogoče mlade ljudi pripravljati na življenje, na poklic, na ustanovitev družine. Tu morejo dobivati pobudo za zdravo versko življenje, za pravo udeležbo pri bogoslužju, za prejemanje zakramentov.

Mnogi starši veliko žrtvujejo za to, da bi otroke izučili v igranju na razne inštrumente in v toliko drugih rečeh, ki jih v življenju nikdar ne bodo potrebovali. Otroci in dijaki so neredkokrat tako zaposleni, da jim ne preostaja nič več časa. Redki so, ki bi razumeli, da je za njihove otroke mnogo bolj važno, da si poleg šolskega znanja pridobe pravega gledanja na svet, pravega prepričanja, trdne vere, ki jim bo edina pomagala do pravega duševnega ravnotežja v težkih trenutkih življenja. Kdor si s trudom pridobi trden življenjski nazor, nikdar ne bo obupaval, ne bo mislil na samomor. Starši ne morejo narediti otrokom večje usluge, kakor da jim pomagajo, da si tak nazor pridobe. Sami morejo veliko doseči, če s svojim zgledom in besedo na otroke tako vplivajo. Če pa tega ne store, more to nalogo najbolje vršiti katoliška organizacija. Zato bodo z veseljem svoje sinove in hčere vanje pošiljali.

ORGANIZACIJE SO NUJNO POTREBNE

Nekateri starejši potrebe po verskih organizacijah nikakor ne morejo razumeti. Ti naj bi pomislili, da se v naših časih vsi, ki hočejo doseči kakšne večje cilje, združujejo: športniki, prosvetni delavci. Brez organizacije bi v gospodarstvu, v trgovini, pri podjetjih bore malo mogli doseči. Če so organizacije potrebne za dosego naravnih ciljev, niso nič manj za dosego nadnaravnih ciljev. Zdi se, da si nekateri predstavljajo, da jim bo vse padlo z neba. Kakor da bi Bog moral čudežno poseči v svet. A najbrže ne bo, čeprav bi lahko. Tudi vernim je dal pamet in toliko sredstev imajo na razpolago, da jih pri svojem delovanju uporabljajo. In sem spada prav organizirano apostolsko delo. Tragično in porazno bi bilo, če bi se to sredstvo omalovaževalo in zanemarjalo.

Starejši, ki so pripravljeni za delovanje v organizacijah, pa naj bodo to duhovniki ali verni laiki, da se za druge zanimajo, jim posvete svoj čas, jim posredujejo svoje znanje in svoje izkušnje, da vršijo z mladimi in odraslimi dialog, bodo zelo koristno uporabili svoj trud. Sestanki se dostikrat morejo vršiti samo zvečer po končanem delu. Lagoden človek bo ob večernih urah rajši gledal televizijo, kakor pa šel na sestanke predavat in se razgovarjat z ljudmi. Tisti, ki se hočejo žrtvovati za delo po društvih, morajo dosti študirati, brati razne revije, se pripravljati na predavanja, da bodo mogli povedati vedno kaj zanimivega in reševati težka vprašanja. Nosili pa bodo v sebi mirno zavest, da so izpolnili svojo dolžnost.

Verske organizacije morejo biti različne. Jasno je, da se tiste, ki obstoje že več stoletij, morajo modernizirati. Sicer pa je zelo veliko odvisno od njihovih voditeljev. Pametno bi bilo, da bi se v kakšnem kraju uvajale organizacije, ki so po svetu bolj razširjene. Njihove metode delovanja so pač takšne, da bolj uspejo, se z njimi več doseže. Drugače bi jih naprej ne ustanavljali. Če jih kdo z veliko lahkoto odklanja, samo to dokazuje, kako malo jih pozna. Bolj razumno bi bilo, če bi jih skušal bolj spoznati, potem šele izreči o njih kakšno mnenje. Praktični razlogi tudi narekujejo, da naj bi se v majhnih krajih, kakor je naša Primorska, odločili po več krajih za iste organizacije. To predvsem zaradi tega, da bi se lažje zedinili za enotne programe in za medsebojno pomoč.

Kar pa je važno, je to, da brezbrižno ne čakamo, ampak da se takoj lotimo dela. Rod za rodom mladih ljudi je že šel mimo nas. Ali naj pustimo, da bodo šli tudi še za naprej?

DR. JOŽE PREŠEREN

RAOUL FOLLEREAU

Odpusti, da smo jih pozabili!

Gospod, nauči nas,
da ne bomo ljubili samo sebe,
da ne bomo ljubili samo svojcev,
da ne bomo ljubili samo tiste,
ki nas ljubijo.

Uči nas misliti na druge
in ljubiti predvsem tiste,
ki jih nihče ne ljubi.

Gospod, nauči nas trpeti
ob trpljenju drugih.

Obudi nam zavest,
da ko mi živimo v sreči
in nas Ti varuješ,
milijoni ljudi,
ki so prav tako tvoji otroci
in naši bratje,
brez krivde umirajo od lakote,
brez krivde umirajo od mraza.

Gospod, usmili se vseh trpečih.

Usmili se gobavcev,
ki si se jim tolikokrat nasmehnil,
ko si hodil po naši zemlji.

Usmili se milijonov gobavcev,
ki stegujejo k Tvojemu usmiljenju
roke brez prstov,
brez dlani . . .

Nam pa odpusti, da smo jih
iz nevednosti in strahu pozabili.

Ne dopusti več,
da bi mi želeli živeti srečni sami.

Gospod, daj, da nas pretrese
zavest vsestranske bede
in da se rešimo svojega egoizma.

Amen.

Otroški zbor pod vodstvom učiteljice ge. Ade Černic je prijetno poživil svečanost odprtja novega župnijskega doma v Steverjanu 19. marca s svojimi prijetnimi glasovi. Od leve na desno je videti domačega župnika g. Oskarja Simčiča, goriškega nadškofa msgr. Cocolina, goriškega prefekta dr. Pietrostefanija in msgr. dr. Rudija Klinca

Spominčica verni mami na grob

Vsako slovo je težko. Slovo od duhovnikove mame še dvakrat težje. Slovensko ljudstvo čuti z našimi duhovniki, z njimi deli veselje in žalost. Veseli se z njimi ob novi maši, z njimi žaluje ob smrti domačih, zlasti še mame. Saj je mama vedno najtesnejše povezana s sinom duhovnikom in njena smrt je vedno za sina najtežji udarec.

Tako je bilo tudi z Jurakovo mamo, kakor so jo vsi nazivali, ko so jo v soboto, 22. marca položili k večnemu počitku poleg moža in sina Tončka na novomeškem pokopališču.

Pred dobrim mesecem je padla na zamrzli cesti na poti v cerkev, pridružila se je še pljučnica, katero je sicer prenesla, a opomoči si ni mogla več, ker ji je srce popolnoma oslabelo. Vdana v božjo voljo in pripravljena na zadnji in odločilni korak življenja je v četrtek, 20. marca, dan po prazniku sv. Jožefa, zatisnila svoje trudne oči.

Njena smrt je globoko pretresla sina duhovnika Jožeta in bogoslovca Cvetka, številne sorodnike in vse, ki smo jo poznali in cenili.

Ni ji bilo dano, da bi dočakala novo mašo sina Cvetka, ki je v lanskem poletju dokončal v Rimu bogoslovne študije in tudi ne srebrne maše sina Jožeta, ki ga na Primorskem, na Dolenjskem, v Tirolah in v daljni Argentini mnogi dobro poznajo. Poleg neštetih žrtev življenja je Bog od nje zahteval tudi to zadnjo, morda najtežjo.

Zibelka ji je tekla v idilični Mojstrani, kjer ji je očak Triglav pel prvo uspavanko. Tam, na meji treh svetov, ji je med desetimi sestrami in brati tekla vsakdanja mladost, a kot doraščajoče dekle je že morala po svetu kot vsa naša dekleta. S seboj je ponesla neprecenljivi zaklad močne vere in slovenske zavesti. Po prvi svetovni vojni se je poročila z davčnim uradnikom in odšla z njim na njegovo prvo službeno mesto v Lendavo v Prekmurje. Tu se ji je leta 1920 rodil prvi sin Jože, poznejši duhovnik. Ko mu je bilo osem let, so se preselili v Novo mesto, kjer so si s pridnostjo in varčnostjo sezidali lep domek. Bog ji je dal še dva sinova, Tončka in Cvetka.

Poleg domačih treh sinov je sprejela na hrano in stanovanje še druge dijake, ki so se šolali v Novem mestu. Dom in cerkev sta bili njeno edino zatočišče. Ni bilo jutra, vse do zadnjega meseca njenega življenja, da bi ne hitela že v prvi maši na kapitelj in potem pokrepčana s Kruhom močnih nadaljevala svoj delavni dan.

Velike so bile vrline, ki so odlikovale Jurakovo mamo. Bila je junaška, močna žena. Viharji življenja je niso zlomili. Že zgodaj je izgubila moža. Prišla je vojna vihra in ji prinesla največje veselje ob novi maši sina Jožeta in največjo bridkost ob smrti komaj 16-letnega sina Tončka, ki so ga okupacijske čete ubile in vrgle v ogenj.

Kakor tolkač trdo udarja ob biser, da ga izbrusi in izkristali, tako je sedaj življenje trdo udarjalo ob njeno srce. Z neštetimi slovenskimi materami je postala mati-mučenica. Po smrti sina Tončka, je še sin-duhovnik Jože odšel preko meje in ko so ji čez mesec dni prinesli njegov brevir, ki ga je bil med potjo izgubil, je bila prepričana, da je na poti izgubil življenje. A Bog jo je le preizkušal kakor nekoč Joba. Sin Jože se ji je javil iz Italije, kjer je na Južnem Tirolskem nadaljeval svoj duhovniški apostolat in po dveh letih odšel v daljno Argentino.

Medtem pa je sin Cvetko postal žrtev nizkotnih spletk domačih zagrizencev. Ker je bilo znano, da želi iti v bogoslovje, so mu tik pred maturo v razredu podtaknili protikomunistične letake; sodišče ga je na tej lažni osnovi obsodilo na pet let zapora. Krivica mu je zrahljala zdravje. Po dveh letih in pol je prišel iz ječe bolan na živcih. Kljub nadaljnjemu nasprotovanju je srečno dovršil maturo in se vpisal v bogoslovje. Večkrat je moral zaradi bolezni bogoslovne študije prekiniti, a nazadnje je prišel v Italijo in jih je v Rimu končno dovršil.

Medtem se je tudi sin duhovnik Jože pred osmimi leti vrnil v Evropo. Lahko si mislimo, kako si je mati trpinka želela videti starejšega sina, a domači dejavniki ji niso hoteli izdati potnega lista. Preko bodeče žice sta se po 16 letih mogla videti za hip ob pregraji pri novogoriški postaji, a še od tam jo je surovo odgnal stražar. Kakor Cankarjeva mama, ponižana in razžaljena, je odšla Jurakova mama po samotni cesti, ne da bi se ozrla. Na svojih upognjenih ramenih je nosila bolest vseh slovenskih mater, ki svojih po širnem svetu razkropljenih sinov niso mogle objeti in vseh drugih, ki jim ni bilo dano, da bi pokleknile na neznane grobove svojih padlih sinov. O domovina, kako kruto si poplačala njeno brezmejno ljubezen in zvestobo!

Razmere so se spremenile in zadnja leta je bila srečna, presrečna, ko je smela k sinu duhovniku v Gorico, kjer se je lahko prepričala, kako zvesto skrbe zanj dobre sestre iz Zavoda sv. Družine.

Večkrat je zadnje čase ponavljala: »Tako sem srečna, da se bojim, da bom kmalu umrla.« Še teden pred smrtjo jo je obiskal sin Jože in ji prinesel zadnjo tolažbo. Na tem svetu se nista več videla. Ko je drugič prišel v Novo mesto, jo je našel spokojno na mrtvaškem odru, obdano od rdečih nageljnov, ki so jih nanosili domačini, kateri so jo cenili in ljubili.

Ni bilo Novomeščana, ki ne bi bil poznal Jurakove mame, saj je v mestu živela že 40 let. Bila je do vseh dobra in prijazna, vsakega je nagovorila in mu rekla toplo besedo. Njen dom so vedno oblegali sosedje, ki so jo prosili za usluge. Nobenemu jih ni odrekla. Do vseh je bila dobra in prijazna, do same sebe pa trda in neizprosna. Od svojih nabožnih vaj, posta štirikrat na teden, nočne molitve pred prvim petkom, ni popustila nikdar, pa čeravno se je večkrat slabo počutila. Ne samo cerkev, tudi dom je spremenila v svetišče, kjer je dolge ure premolila za svoja ljubljena sinova in za vse, ki so ji bili dragi.

Draga Jurakova mama, kmalu se bo po gričih za vašim domom razbohotila pomlad, tista čudovita pomlad, ki smo jo tako radi občudovali, kadar smo bili pri vas, a vas ne bo več; prepričani pa smo, da vam je zacvetela večna pomlad in da je dobri Bog bogato poplačal vaše sveto življenje, polno žrtev in premagovanja. Naj vaš blagoslov in vaša priprošnja pri Bogu še nadalje rosita milosti na preostala dva sinova in na vse, ki smo vas spoštovali in ljubili.

Zora P.

Izjava lurškega škofa

Tarbsko-lurški škof msgr. Théas je govoril nedavno 140 vodjem lurških romanj in jim dejal, da mora biti Lurd kraj, kjer naj si romarji poglabljajo vero. Naznanil jim je tudi, da bo zgrajena v bližnji bodočnosti velika dvorana za člane nekatoliških veroizpovedi. Lurd naj bi tako postal klicar vseh veroizpovedi k edinosti kristjanov.

ZAVOD SV. DRUŽINE

Razgovor s sestro prednico Rafaelo

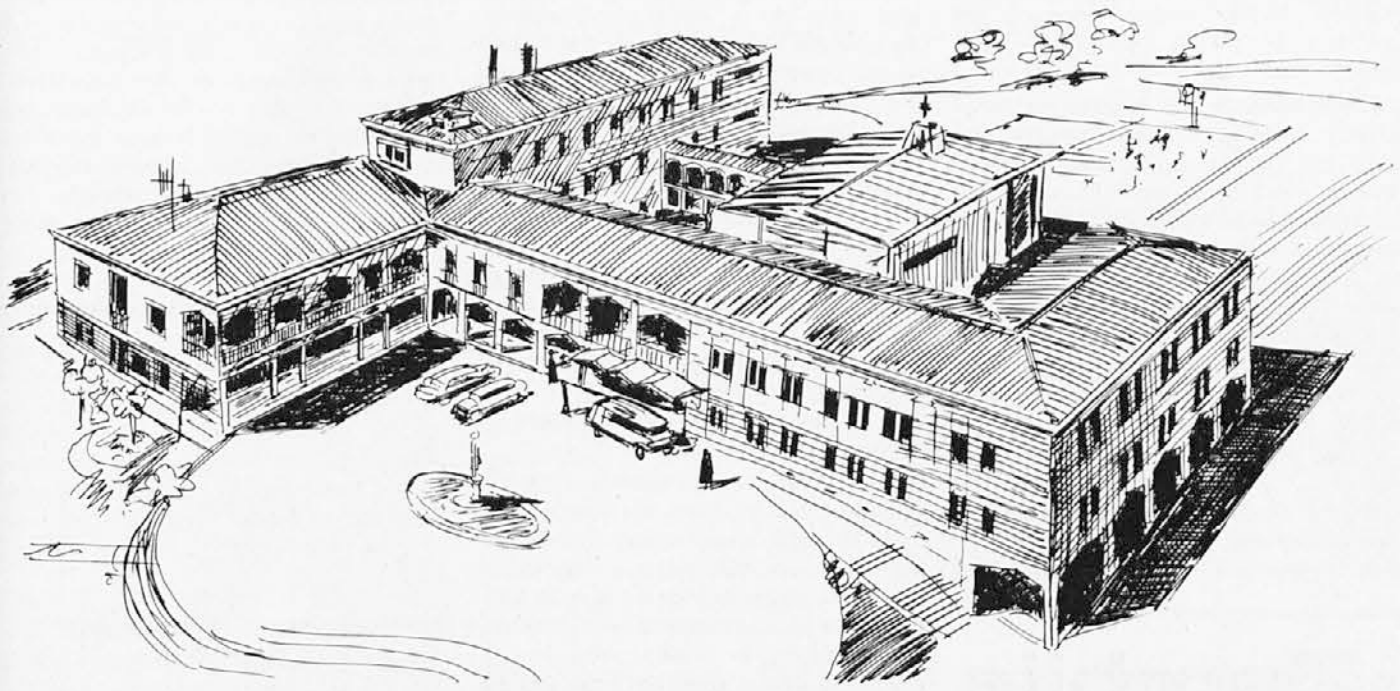

Tako izgleda načrt za novi Zavod sv. Družine v Gorici

»Folium Ecclesiasticum«, glasilo goriške nadškofije, je prinesel vest, da je administrativni urad goriške kurije odobril načrte za nov Zavod sv. Družine v Gorici. To me je napotilo, da sem šel v ulico sv. Janeza Bosca, da tam pri vodstvu Zavoda kaj več zvem o tej zadevi, ki je važna za vso našo slovensko skupnost.

Zavod sv. Družine ali nekdanje Slovensko sirotišče je znan širom po goriški deželi in tudi po Tržaškem, saj je v tem Zavodu živelo že na stotine naših otrok in tudi deklet. Marsikdo nekdanjih gojencev in gojenk je danes oče ali mati z lastno družino. Nekateri so se v življenju tudi lepo uveljavili kot delavci, obrtniki ter tudi izobraženci. Tudi marsikak duhovnik je v svojih otroških letih živel v tem zavodu.

S svojim avtom sem se s Placute pripeljal po Don Boscovi ulici, ki je zadnje čase precej mirna in polna dobrega zraka. Ustavil sem se pred Zavodom, ki se skriva ob cesti za podpornim zidom in za vrsto lovorjeve meje. Zgradba je velika, a starinska. Vidi se ji, da so jo ponovno prezidavali, ji dozidavali in jo popravljali. To se pozna zlasti v notranjščini, kjer posamezna nadstropja niso v isti višini, temveč so v enem delu višja kot v drugem. Tudi hodniki so nerodni in stopnice nič manj. V Zavodu sem videl, da vlaga snaga, toda okna so premajhna, sobe nizke. Vse pač naznanja, da je staro in da kliče po novem.

Če je hiša nekoliko nerodna, je pa lega zavoda prekrasna. Okrog in okrog ima prav veliko zelenega prostora, ki je sedaj deloma igrišče, deloma vrt oziroma njiva ali travnik. Tudi trte sem videl, da so posajene in sadno drevje. Težko, da je kje še kak zavod na tako prijetnem kraju, saj je z igrišč najlepši razgled na Brda onkraj Soče, na Sabotin in Sv. Goro, na Kras in na Furlansko nižino. Res idealen prostor za sedanje čase nemira in slabega zraku.

Pozvonim na vratih in kmalu prikličejo sestro Rafaelo, ki trenutno vodi Zavod kot prednica redovne skupnosti šolskih sester. Pelje me v skromno sprejemnico in tam se začne razgovor ob čašici kave in cigareti, ker sestre poznajo mojo slabost. Preidem kar k stvari in zastavim sestri prednici vprašanje:

ZAVOD SV. DRUŽINE

Dovolite, s. prednica, da stavim najprej vprašanje o vas. Ali ste že dolgo v Zavodu sv. Družine in koliko časa vodite Zavod kot prednica?

V Zavodu sv. Družine sem bila že kot gojenka v šolskih letih 1927/28 in 1929, ko sem obiskovala šolo pri čč.mm. uršulinkah. V septembru 1947 — nekaj dni pred priključitvijo — sem se vrnila v Gorico kot redovnica-vzgojiteljica pri dekletih. V naslednjih letih sem bila izmenoma pri deški skupini in spet pri dekliški. V avgustu 1956 sem bila premeščena v Trst. (Postala je provincialka.) V Zavod sv. Družine sem se vrnila leta 1962. (Takrat ji je potekla šestletna doba kot provincialka in je bila imenovana nova.) Kot prednica vodim zavod od leta 1963.

NEKAJ O ZAVODU

Ker ste že tako dolgo v zavodu in ga zato tudi dobro poznate, ali bi lahko kaj več povedali o njem, kako je nastal in kakšne namene je imel v preteklosti?

V odgovor na vprašanje, kako je Zavod nastal in kakšne namene je imel v preteklosti, prilagam kratek oris zgodovine. Da pa ne bomo obnavljali starih bolečih ran, bi vas prosila, da v svojem članku z ozirom na prvotni edino pravi namen ustanovitve pišete kar najbolj umirjeno.

Poleg glavnega namena, ki je bil skrb za slovenske sirote, je vodila ustanovitelja tudi ljubezen do slovenskega kmetakolona.

V tem šolskem letu je v zavodu 24 deklic in 25 dečkov. Sprejemamo tudi dekleta, ki se učijo praktičnega gospodinjstva, zlasti kuhanja. Med teoretičnimi predmeti so na prvem mestu verouk, vzgojeslovje, lepo vedenje.

NOV ZAVOD JE POTREBEN

Kot mi je znano, ste sedaj odkupile zavod šolske sestre iz Trsta. Rad bi vedel, kakšne namene imate za bodoče. Sliši se, da mislite zidati nov zavod.

Šolske sestre s provincialno hišo v Trstu so postale lastnice hiše in večjega dela zavodskega posestva z daritveno pogodbo. Resnično imamo namen zidati novo zavodsko poslopje. Pri tem nas vodijo sledeči nameni:

a) Sedanje poslopje ni sodobno. Nima centralne kurjave in manjkajo v njem nujno potrebni prostori v smislu higienske, socialne vzgoje, npr. igrišča, telovadnice itd.

b) Zaradi teh pomanjkljivosti nastajajo težki problemi z višjimi oblastmi.

c) Več otrok smo izgubili zaradi nesodobnosti poslopja. Odšli so v sodobnejše zavode.

ZIDALI BOMO Z BOŽJO POMOČJO

Zelo lepa je zamisel in tudi drzna, zidati tak nov zavod tu v Gorici. Toda ali imate že vsa dovoljenja in zlasti ali imate kako upanje, da boste dobile potrebna finančna sredstva? Saj vemo, da bo to stalo ogromnega denarja in da so velike potrebe med nami vsepovsod.

Zavedamo se, da je smela in drzna zamisel, zidati nov zavod, a zahteve so nujne in tehtne, zato ne moremo odlašati.

Sprejele bomo nase vse neizbežne velike težave, ki so v zvezi z zidanjem novega zavoda. Zaupamo v božjo previdnost, ki nas ni še nikoli zapustila. Tudi na plemenite dobrotnike, ki so nas do sedaj blagohotno in zvesto podpirali, zaupamo neomajno in pričakujemo od njih nadaljnje vztrajne pomoči.

Zaprosile smo tudi za posojilo pri deželni vladi.

Načrt nam je napravil priznani arhitekt dr. Viljem Riavis. Zadevna dovoljenja od občine in gradbenega urada imamo tudi že.

Kot skromna začetna vsota nam bo služil izkupiček za hišo v ulici Contavalle. Pričakujemo tudi pomoč od provincialne hiše in sosester.

* * *

Najlepša hvala, sestra prednica, za vaša pojasnila. Novica, da bomo v kratkem dobili v Gorici nov sodoben zavod za slovenske otroke in dekleta, bo gotovo razveselila še marsikoga, kakor je razveselila mene. Za slovo vam želim, da bi ohranili sedanji pogum in zdravje, ker boste obojega potrebovali pri zidanju novega Zavoda. Sv. Družina pa naj vas nadalje podpira, da bo čimprej sama prišla v novo večjo kapelo, otroci pa v lepšo in bolj zdravo hišo.

(r+r)

IZ ZGODOVINE

težko preizkušenega zavoda

Zavod sv. Družine se je sprva imenoval Slovensko sirotišče. Njegov ustanovitelj je pokojni msgr. dr. Andrej Pavlica. Pobudo za ustanovitev zavoda mu je dala njegova neizmerna ljubezen do našega naroda. Kot mlad duhovnik je z žalostjo opazoval, kako se naše sirote po italijanskih sirotiščih, ki jih je bilo takrat že znatno število v Gorici in na Primorskem, nitro potujčevale.

Leta 1896 je skupno s svojim bratom dr. Jozefom Pavlico sklical shod Katoliškega delavskega društva na Katarinijevem trgu v Gorici. Z živimi in prepričevalnimi besedami je sikal zbranim delavcem potrebo po lastnem sirotišču, ki bi sprejemalo slovenske sirote, jih vzgajalo v verskem in narodnem duhu v prave, verne, Bogu in narodu vdane ljudi. Seme njegove besede je padlo na rodovitna tla. Delavci so se za to idejo tako navdušili, da so koj zbrali med seboj nekaj sto goldinarjev za bodoče sirotišče.

Leta 1904 je bilo ustanovljeno dobrodelno društvo »Slovensko sirotišče«, ki naj bi zavod vzdrževalo in vodilo. Istega leta je tržaško namestništvo potrdilo pravila prvega društva. Izvoljen je bil prvi odbor. Prvi predsednik je bil prelat dr. Josip Gabrijevčič, podpredsednik in blagajnik pa pok. msgr. dr. Andrej Pavlica, ki je vršil to službo vestno in požrtvovalno do svoje smrti.

Ko se je odboru posrečilo kupiti od baronice Klimburgove po izredno ugodni ceni hišo in posestvo v Don Boscovi ulici štev. 32, je bil leta 1910 zavod slovesno otvorjen. Vzgoja otrok in vodstvo gospodinjstva sta bila zaupana redovnicam šolskim sestram iz Maribora.

Ko je izbruhnila prva svetovna vojna, je vodstvo zavoda razposlalo sirote po raznih zavodih na Kranjskem in Štajerskem.

Po končani vojni, ki je občutno zadela tudi sirotišče, so se sirote in sestre zopet vrnile. Po zaslugi raznih dobrotnikov je zavod na novo vzcvetel in se začel razvijati. Leta 1930 je bil v vsakem oziru v dobrem stanju.

V maju 1930 pa je prihrul nov vihar, ki je skoro popolnoma uničil cvetočo ustanovo. Slovencem sovražna fašistična vlada je razpustila odbor Slovenskega sirotišča. V zavod je poslala svojega komisarja, ki je zahteval od msgr. Pavlice, naj mu takoj predloži račune. Kmalu so razgnali sestre, otroke pa potaknili po raznih italijanskih sirotiščih.

Od maja 1930 do junija 1944 je bilo Sirotišče v tujih rokah. Najprej je vlada v njem odprla zavod za gluhoneme, pozneje pa je bil v zavodu noviciat sester božje Previdnosti.

Po zlomu fašizma leta 1943 se je msgr. Pavlica takoj obrnil do nove vlade s prošnjo, naj vrne Sirotišče pravim lastnikom. Dosegel je, da je tedanji prefekt grof Pace, ki je spoznal veliko krivico, storjeno Slovencem, izdal dekret dne 26. junija 1944, s katerim je vrnil Slovensko sirotišče postavnim lastnikom.

Med nemško okupacijo je zavod zasedla nemška policija, za njo nemški zrakoplovci, potem kozaki in begunci iz Ukrajine, kakih 30 družin z vozmi in konji. Po padcu republikanske Italije in naglem odhodu kozakov in Ukrajincev je dne 29. aprila 1945 ljudstvo naskočilo zavod in strašno opustošilo vse prostore v njem. Tisti večer in ponoči so bile pobite vse šipe, ukradena okna, temnice, vrata, ključi in ključavnice, sploh vse, kar se je dalo odnesti.

Škode, ki sta jo prizadela Sirotišču vojna in fašizem, je bilo takrat nad tri milijone lir. Pokojni msgr. Pavlica se je po končani vojni takoj lotil dela. Od zavezniške vlade je dosegel, da je Stavbni urad (Genio Civile) začel s popravljanjem hiše na račun vojne škode. Ko so bila dela še v teku, so v maju 1947 prišle prve sestre iz Tomaja. Med počitnicami 1947 je bilo prijavljenih okrog sto otrok za šolsko leto 1947-48.

Toda september 1947 je prinesel Sirotišču nove križe in težave. Ko je stopila v veljavo mirovna pogodba, ki je prisodila Gorico Italiji, okolico pa Jugoslaviji, je kar drlo beguncev v Gorico. Sirotišče je bilo komaj za silo popravljeno, da v oktobru sprejme gojence, ko je Stanovanjski urad nastanil vanj begunske družine. S težavo so sestre rešile par večjih sob, da se je zavod sploh mogel odpreti. Sprejetih je bilo okrog 50 otrok, dečkov in deklic. Težko je popisati trpljenje, ki so ga takrat prestajali otroci in redovnice. Od prostorne hiše je ostalo za zavod le šest sob. Ista soba je služila za učilnico, spalnico, obednico in igralnico. Ni bilo ne bolniške ne sprejemne sobe. Med otroci so bili pomešani begunci, moški in ženske, po večini zelo dvomljive moralne vrednosti, ki so večkrat ogrožali vzgojo in disciplino.

Begunske družine so ostale v zavodu več kot pet let in šele maja 1953 je zadnja zapustila zavod. Od takrat dalje hiša zopet služi povsem svojemu namenu.

Od ustanovitve do danes so se razmere na svetu in tudi v naši deželi v marsičem spremenile. Nastale so nove potrebe in novi problemi. Osnovnošolskih otrok in sirot je zaradi zmanjšanega slovenskega ozemlja v Italiji manj kot prej. Poleg tega se je vedno čutila v Gorici potreba po slovenskem krščanskem zavodu za dekleta. Zaradi tega je Slovensko sirotišče začelo po zadnji vojni sprejemati tudi slovenska dekleta, ki obiskujejo nižje in višje srednje šole v Gorici. Z ozirom na to je zavod tudi spremenil svoj naziv ter se preimenoval v Zavod sv. Družine.

Novi zavod bo ohranil sedanje ime in sedanji namen: nuditi streho in vzgojno pomoč slovenskim zapuščenim otrokom in tudi otrokom osnovnih šol. Poleg tega pa bo še nadalje imel poseben oddelek za slovenska dekleta, ki obiskujejo srednje šole.

Slovenska cerkev pri Sloveniku v Rimu

Kadar človek obiskuje slovenske cerkve, lahko vidi, kako je veliko predmetov v njih dar vernih ljudi, ki so s tem hoteli ohraniti spomin svojih dragih. Pogostokrat najdemo napr. na oltarju kovinsko ploščico, ki pove, da so ga hvaležni otroci postavili v spomin pokojnim staršem. Podobno lahko vidimo na cerkvenih oknih, svečnikih, vazah, da o predmetih, ki služijo neposredno bogoslužju, kot so kelih, monštranca itd., sploh ne govorimo.

Lepa je ta slovenska navada. Kadar živeči člani božjega ljudstva svojim dragim pokojnim v spomin postavijo svetišče, kjer se božje ljudstvo zbira, te svoje rajne člane božjega ljudstva vključujejo v daritev, ki se Bogu opravlja v prostoru, ki je bil njim v spomin zgrajen. Tako se na najlepši način ovekoveči spomin tistih, ki so nam najdražji. Včasih se zgodi, da se otroci ne morejo odločiti, ali naj postavijo pokojnim staršem dragocen nagrobni spomenik, ali pa naj njih spomin ohranijo s tem, da darujejo cerkvi kaj za bogoslužje potrebnega. Ko bi pokojni sami lahko odločali, kaj bi raje imeli v svoj spomin, bi bila verjetno odločitev veliko lažja.

Slovenski zavod v Rimu bo imel tudi svojo cerkev. Čeprav majhna, bo vendarle prava slovenska cerkev v Večnem mestu. Njena notranjost bo v celoti delo slovenskih arhitektov in umetnikov. Odbor za Slovenik se je odločil, naj bo tudi v tej cerkvi dana možnost darovati določene vsote za bogoslužne predmete, ki bodo tako posvečeni spominu tistih, za katere so bili darovani.

Glavni oltar 7,500 (USA dolarjev), orgle 7,500, tabernakelj z marmornatim podstavkom 5,000, oltarni križ 3,000, kelih in ciborij 2,000, monštranca 2,000, večna luč s podstavkom 1,000, dedikacija zakristije 1,000, šest svečnikov (vsak) 500, deset mašnih plaščev (vsak) 500, dva ambona (vsak) 400, štirinajst postaj križevega pota (vsaka) 300, kropilni kamen 300, oltarni prti 300, šest vaz (vsaka) 300, trije sedeži v prezbiteriju (vsak) 300, deset cerkvenih klopi (vsaka) 200, kadilnica in čolniček 200, oltarni zvonček 100.

Naj v zvezi z darovi omenimo še to, da bodo imena vseh, ki bodo vsaj do 1. maja letos darovali kaj za Slovenik, napisana na posebno listino, ki bo vzidana v vogelni kamen. Kdor bi se odločil posvetiti določeni predmet v cerkvi Slovenika spominu svojih dragih, lahko celotno vsoto razdeli na obroke, katerih višino si določi sam.

Smernice za španske duhovnike-delavce

Španska škofovska konferenca je določila, da morajo duhovniki-delavci živeti skupno in istočasno še naprej opravljati svojo dušnopastirsko službo. Predvideno je tudi, naj se ti duhovniki zberejo ob določenih dneh ter si skupno izprašajo svojo vest kot delavci in kot duhovniki.

Zahteve kanadskih duhovnikov

Duhovniki iz obatlantskih provinc Kanade so poslali na vodstvo kanadske škofovske konference spomenico, ki naj bi jo škofje obravnavali na svojem letošnjem zasedanju v Ottawi od 14. do 18. aprila. V spomenici je rečeno, naj bi bila Cerkev bolj kanadska kot rimska po mišljenju, duhovniki naj bi uživali večjo samostojnost kot do sedaj, celibat naj bi ne bil več obvezen, posvečevalo naj bi se tudi poročene moške, župnijski odbori pa naj bi imeli možnost, da duhovnika, ki jim ga škof pošlje, sprejmejo ali odklonijo. Vsekakor neobičajni predlogi, ki bodo pri škofih težko našli odobravanje.

Najbolj priljubljen Avstrijec

Vsakoletna anketa v Avstriji o osebi, ki je trenutno najbolj priljubljena, je odkrila, da je to trenutno dunajski nadškof kardinal dr. König. Zanj se je izreklo kar 71 % vseh anketirancev.

Prizor z zaključka kuharskega tečaja v Doberdobu, ki se je vršil od 8. januarja do 3. marca. Razstava ob zaključku je vsebovala kar 86 sladkih izdelkov. Tečaj sta vodili dve sestri iz kongregacije šolskih sester sv. Frančiška iz Trsta. Druga od desne je voditeljica tečaja s. Ema

Občni zbor Slovenskega ljudskega gibanja

V nedeljo popoldne je bil na sedežu v ulici Donizetti napovedani občni zbor Slovenskega ljudskega gibanja ob številni udeležbi članov in somišljenikov.

Občni zbor je odprl in vodil predsednik dr. Teofil Simčič. Poročila so podali posamezni člani izvršnega odbora (Mljač, Štoka, Valenčič), o mladinskih problemih pa je govoril Sergij Kocjančič. O vseh poročilih je bila diskusija.

O podrobnostih poteka občnega zbora, o vsebini poročil in posegov v razpravo bomo še podrobneje poročali.

Potem ko je občni zbor soglasno odobril poročila in dal razrešnico prejšnjemu odboru, je izvolil člane novih vodstvenih organov, kateri so: Simčič, Štefančič, Tul, Petaros, Maver, Kocjančič, Krapež, Pahor, Štoka, Valenčič, Mljač, Sosič, Peterlin, Danev ter Poštovan, Bajc, Artač, ki sestavljajo nadzorni odbor.

Ob koncu sta bili sprejeti dve resoluciji: ena političnega značaja, druga pa o kulturno-prosvetni problematiki. Prvo priobčujemo že danes.

RESOLUCIJA

Občni zbor članov in somišljenikov Slovenskega ljudskega gibanja v Trstu, zbran dne 30. marca 1969, ugotavlja, da je pri delu za skupne javne zadeve različnost nazorskih in drugih pogledov lahko samo v korist celotne skupnosti, če vse prizadete ljudi in organizacije vodita pri tem nesebična skrb za skupne koristi, narodna neoporečnost in medsebojno spoštovanje.

SLG je prepričano, da ima v tem duhu svojo specifično vlogo in poslanstvo, predvsem da formira svoje somišljenike na osnovi krščanskih etičnih načel in demokratičnega reda ter jih usposablja za odgovorno javno delovanje.

Občni zbor z zadovoljstvom ugotavlja, da je SLG doslej po svojih stvarnih močeh to vlogo pozitivno opravljalo, po drugi strani pa je prispevalo svoj delež k skupnim naporom z drugimi rojaki za uveljavitev človekovih in narodnostnih pravic slovenskega življa v zamejstvu v duhu odprtosti do vseh zamejskih rojakov, do matičnega naroda ter večinskega naroda, kar vse je nemalo nesebičnega dela in žrtev.

Zato zavrača in obsoja vse osebno napadanje na požrtvovalne člane naše organizacije od zadnjih volitev pa do danes, katerega posredni cilj je škoditi ugledu celotne organizacije, ter jim izraža svojo popolno solidarnost in zaupanje.

Odobrava delo notranjih organov organizacije kot take ter zlasti njena tvorna prizadevanja za plodno sodelovanje vseh skupin in posameznikov v okviru Slovenske skupnosti na osnovi demokratičnosti in razvejanosti pogledov.

V strnjeni enotnosti je največja moč Slovencev v Italiji.

Obvezuje organe SLG, da nadaljujejo tako s svojim specifičnim notranjim poslanstvom kot tudi s prizadevanji za strpnost in demokratični dialog med rojaki pri iskanju resnice in uveljavljanju človečanskih, narodnostnih, političnih ter gospodarsko-socialnih pravic Slovencev v zamejstvu ter da se s še večjo vnemo trudijo za vsestranski napredek slovenskega delovnega človeka.

Porast katoličanov v Vel. Britaniji

V Angliji in v Gallesu se je v letu 1968 število katoličanov povečalo za 50.000. Na 48 milijonov prebivalcev je sedaj 4 milijone katoličanov. Tudi število učencev katoliških šol je narastlo.

ALOJZ REBULA

V Sibilinem vetru

V začetku tega leta je Slovenska matica v Ljubljani izdala zajeten roman (nad 600 strani) znanega slovenskega tržaškega pisatelja Alojza Rebule. Roman je ves nov tako po svojem stilu kot po svoji temi.

Kaj je Sibilin veter? Pisatelj sam ga je razložil: naslov je naslonjen na znani antični mit, po katerem je stara Sibila v Kumah pisala svoje prerokbe in jih potem razmetavala v veter. Alojz Rebula je uporabil čas drugega stoletja po Kristusu, ko sta vladala cesarja Antonin Pij in Mark Avrelij, da nam kakor nekdaj Sibila prerokuje o našem Rimu, razpetim med Triglavom, Panonijo in Jadranom ter nam v senci zgodovine odkriva živo resnico sedanjega časa.

Glavni junak Rebulove zgodbe je Jacig Nemezian, bivši suženj. Sam nam kot odsluženi legionar pripoveduje svojo življenjsko zgodbo, ko se — ne brez simbola — pomika od vzhoda do zahoda danes slovenske zemlje, od panonskega Petovija preko Celja in Emone do Jadrana. Njegova prva ljubezen, Psiha, umre daleč proč od njega v Rimu kot kristjanka. Po končanih študijah se vrne v Rim, kjer njegov gospodar tribun Apulej kmalu umre in mu zapusti svoje posestvo. Kot gospodar doživi svojo drugo ljubezen do Mameje, žene svojega mrtvega gospodarja, težko ljubezen krvi. Pred njo pobegne v vojsko, postane žrtev ovaduha in je obsojen na deset let prisilnega dela. Pri tem doživlja obup in zanos ponižancev usode, hkrati pa doživlja tretjo ljubezen do Elektre, ki jo je spoznal tik pred obsodbo. Uspe mu pobegniti iz taborišča in se z njo poročiti. V srečanju s cesarjem in filozofom Markom Avrelijem se njegova zgodba zaključi.

Taka je zgodba tega romana v glavnih obrisih. Preko sto oseb nastopa v njem. Toda te osebe s tako tujimi in nenavadnimi imeni so tuje samo po imenih, v resnici pa nosijo naše muke in naša iskanja, ujete so v skrivnostno igro življenja, vedno različno in vendar vedno isto. V zgodbo so vtkani pravi biseri, pa naj pri tem vzamemo čiste sanje prve ljubezni s Psiho ali pa težo krvi druge ljubezni z Mamejo. Biser je že prvo poglavje v svoji epski razsežnosti, biseri so prenekateri opisi narave v svojih liričnih zajemih. Spet druge okoliščine so globoko dramatske kot primer Internuncijeve žene, ki zaradi mrtvorojenih dvojčkov ne more več ne moliti in ne verovati.

Čas romana, doba Antonina Pija in Marka Avrelija je bil čas, ki je poznal že vse filozofske resnice, jih spravil v sistem in jih negoval, le živeti jih ni več niti znal niti mogel. To je bil čas, ki je poznal že vso tehniko in prijeme oblasti, pa mu je ta oblast kljub temu ali prav zaradi tega začela polzeti iz rok. To je bil tudi čas, ki je poznal krščanstvo, katero sicer našemu glavnemu junaku Nemezianu ni znalo razložiti trpljenja, znalo pa ga je nositi.

Toda konflikt, ki ga roman prikazuje, ni v idejah tistega časa, pač pa v človeku in njegovem življenju. Čudoviti citati iz sv. pisma, knjige razodete božje besede in iz antične literature, prepolne domiselne človeške besede, s katerimi je pisatelj prepredel roman, se stapljajo v eno samo resnico, ki vključuje zemljo in nebo, smrtnost in nesmrtnost, človeka in Boga. Kristjani padajo in rastejo pod težo in radostjo svoje razodete resnice, človek iz antike pa pod težo svojih resnic. Te resnice pa ga končno pomirijo in pritegnejo k sebi in mu pokažejo nemoč vsiljive oblasti, ki se ponaša z neštetimi svojimi tehnikami in neprestano organizira, a človeka ne more zavarovati pred trpljenjem, gnusom, neredom in ničem.

Dragoceni delež slovenskega kristjana tostran in onstran meje se je z novim romanom Alojza Rebule bistveno povečal: slovenstvo je obogatelo z novim velikim delom. V njem je slovenski razumnik razpel probleme, ki mu jih narekuje zvestoba majhnemu narodu. V luči te zvestobe bomo spoznali, da gre tudi naš čas, kot tisti cesarjev Antonina Pija in Marka Avrelija, mimo ošabnih in velikih ter izbira majhne, ki so tudi danes in na tej krpi zemlje zmožni ljubezni in trpljenja.

Knjiga je naprodaj v obeh slovenskih knjigarnah v Trstu in Gorici ter pri Mohorjevi družbi v Celovcu.

—ej

Novice iz Zambije

Dragi misijonski prijatelji, ni dolgo od tega, kar si je br. Rovtar dvakrat zlomil nogo pri prometni nesreči na osamljeni zambijski cesti. Hvala Bogu, zdaj je že spet korajžno na nogah in pridno pomaga v tajništvu katoliških šol pri pisarniškem delu. Kmalu po nesreči br. Rovtarja pa je Cerkev v Zambiji doletela huda izguba: pri prehodu čez progo v Lusaki se je smrtno ponesrečil superior velike misijonske postaje Katondwe, kjer deluje p. Tomažin. Misijonska postaja ima katoliško bolnišnico, osnovno šolo in gimnazijo, torej je velik katoliški center. Razen tega ima celo vrsto podružnic. Ko so se predstojniki vprašali, kdo naj nadomesti pokojnega superiorja, so sklenili, da bo p. Tomažin prevzel to odgovorno dolžnost. Brez dvoma je na ramah p. Tomažina veliko breme in velika odgovornost. Po želji predstojnikov bo moral vzgojiti naslednika, da se bo mogel pridružiti (morda v jeseni?) naši misijonski postaji Matero.

Najmlajši misijonar — bogoslovec Stanko Rozman — se je v teh tednih proslavil v semenišču Mpima, kjer je profesor in voditelj športne aktivnosti. Njegovi dečki-semeniščniki so se tako dobro odrezali na nogometnih tekmah, da jih je dnevno časopisje zelo pohvalilo, saj so premagali moštva, ki so prav na vrhu nogometne lestvice.

P. Rudež je v svoji župniji Chelston v Lusaki napravil posebni versko-sociološki pregled in je obiskal čez tisoč družin. Pri takšnih obiskih mu je v veliko pomoč znanje dveh afriških jezikov.

In Matero? Hvala Bogu, dogradili smo hišo — center za naše laične misijonarke. Zdaj upamo, da bomo do konca tega leta odplačali dolgove (1500 dolarjev). Doslej nas naše upanje še ni izdalo. Bog ve, da delamo za širjenje njegovega kraljestva in skoraj vsak teden nas kak dobrotnik razveseli s svojim darom. Bog povrni!

V Lusaki se pripravljamo na odprtje noviciata za afriške jezuite iz angleško govorečih afriških držav. V maju bodo prispeli prvi novinci iz Nigerije, Ugande, Tanzanije, Rodezije, Zambije. Pri gradnji velikega noviciata pridno pomagata dva hrvaška jezuitska brata: br. Fostač in br. Dilber. Oba sta električarja, instalaterja in mizarja!

Te dni je iz Indije prispel zambijski jezuit, bogoslovec, eden od štirih Zambijcev, ki so trenutno člani jezuitskega reda. Dva Zambijca sta bogoslovca, dva pa redovniška brata. Upamo, da bo noviciat za afriške jezuite pomenil nov velik korak v razvoju afriškega redovništva. Priporočamo to važno ustanovo molitvam naših prijateljev.

V molitvi bomo združeni posebej še za velikonočne praznike, v katerih vam želimo blagoslova in sreče.

P. Jože Kokalj SJ

(Matero Catholic Parish - P. B. 2527 - Lusaka - Zambia).

Novomašnik Agapitus Musé v Keniji. V letih bogoslovnih študijev ga je podpiral Misijonski odsek Marijine družbe v Rojanu z nekaterimi drugimi dobrotniki

UTRIP CERKVE

V Sudanu se verski položaj zboljšuje

V Sudanu se je nekoliko zboljšal položaj katoliške Cerkve. S prihodnjim letom stopi v veljavo določba, da je verski pouk obvezen predmet po vseh šolah. Katoličani in protestanti nimajo na razpolago dovolj veroučiteljev. Zato so prosili prosvetno ministrstvo za pomoč. Petnajst katoliških in 15 protestantskih učiteljev obiskuje sedaj posebne tečaje, da se usposobijo za poučevanje verouka. Stroške krije zadevno ministrstvo.

Vseafriška škofovska konferenca

Kardinal Rugambwa je sklical pripravljalno konferenco predsednikov škofovskih konferenc posameznih afriških držav, ki naj bi bila od 13. do 15. aprila letos v glavnem mestu Ugande Kampala. Na tej konferenci naj bi položili temelje vseafriški škofovski konferenci. Trenutno je črna Afrika zelo odprta Kristusovi Cerkvi.

Izobčeni verniki v Kolumbiji

Nadškof velikega kolumbijskega mesta Cali, msgr. Uribe Urdaneta, je nedavno prestavil župnika iz predmestne fare zaradi njegovih »progresističnih idej«. Toda verniki te župnije so se tej nadškofovi odločbi uprli in preprečili svojemu župniku odhod iz fare. Zaradi tega zoperstavljanja je nadškof izobčil vse župljane in jim dal vedeti, da jih le Sv. sedež lahko odveže od izobčenja. Drugo vprašanje pa je, če je bil tak ukrep dušnopastirsko pameten.

Moč krščanskih sindikatov

Zveza krščanskih sindikatov, ki je leta 1945 štela pol milijona članov, jih šteje letos skoraj 13 milijonov. V misijonskih deželah se je ta zveza tako razširila, da zavzema sedaj že prvo mesto med sindikati.

Novomašnik Cosmas Luyakha v Keniji. Denarna sredstva za bogoslovne študije je dala sedaj že pokojna gospa Alojzija Natlačen iz Rojana

† Msgr. Janez Hladnik

21 **V SLUŽBI CERKVE IN NARODA**

(SPOMINI)

Najbrž je bil eden glavnih vzrokov našega zaleta tudi v tem, ker smo bili prejšnje leto »poglavarji« kot najvišji razred v šentviški šoli, kar je tudi imelo svoj veliki pomen, kajti čutili smo se gospode. Tako smo to leto ubrali pot kar po svoje in pri tem uživali Breznikovo pokroviteljstvo ter seveda tudi našega razrednika Luke Arha, ki je začel postajati ponosen na svoj razred.

ZAVODSKE KNJIŽNICE

Zavod je imel tri knjižnice. Ena je bila profesorska. V zadnjih letih smo tudi iz nje lahko dobili kako knjigo. Imela je ogromno množico učenih knjig.

Potem pa sta bili dve knjižnici za študente: ena nemška in druga slovenska. Obe sta bili zelo bogati.

Do četrtega razreda mi še na misel ni prišlo, da bi vprašal po kaki knjigi. To leto smo se pa kar na splošno začeli zanimati in prebirati slovenske klasike ter tudi kake nemške privlačne knjige.

Jurčič, Kersnik, Tavčar, Detela, Stritar, Levstik, Milčinski, reviji »Dom in svet« in tudi »Zvon«, vse nas je začelo zanimati.

Nemško smo pa brali Karla Maya. Prvi je bil Viktor Sedej, pozneje misijonar v Indiji. Petkrat je prebral vseh 35 Mayevih del. Nikdar ga nisem videl z lekcijo v roki in vendar je vselej prav odgovoril. Od vseh je bil najbolj brihten. Ko nam je Breznik prebiral Cankarjeve »Podobe iz sanj« in potem vprašal: »No, kdo ve, kaj se v teh besedah skriva?« smo ugibali in včasih zadeli, včasih pa tudi ne. Kadar ni nihče pogodil, je Breznik pozval: »No, Viktor, paj pa ti praviš?«

Pa je vedno pravo pogodil.

Vsako leto o Vseh svetih smo imeli duhovne vaje. Vedno jih je pridigal kak izbran govornik in smo ga poslušali ali pa tudi dremali. Jaz vse do tega leta nisem nikdar prišel do tega, da bi napravil kak »dober sklep« kot se za duhovne vaje bistveno spodobi.

Vse do tega leta sem tja v en dan vršil svoje verske dolžnosti. Vsake počitnice sem šel trikrat k spovedi, ker je bilo treba prinesti tri listke podpisane. To leto šele sem samega sebe našel. Že med počitnicami sem šel na Dobrovo na božjo pot in sem stvar vzel resno, ne kot izlet in ko so bile duhovne vaje, sem jih poslušal ne le z ušesi, temveč tudi s srcem.

Duhovski liki, kot je bil rovtarski župnik, moj stric gospod, dr. Breznik, Pengov, so začeli vplivati name. V zavesti, ki mi je vstajala, da sem klican, da komu kaj koristim, sem vedno bolj spoznaval, da je prav duhovnik postavljen na izredno ugodno mesto, da za druge dela ter jim pomaga.

MAJNIŠKA DEKLARACIJA

Vojni dogodki in naravno teženje narodne miselnosti so leta 1917 dobili javen izraz v tako imenovani majniški deklaraciji. Za nas študente je bilo to nekaj prepovedanega. Višja oblast je strogo pazila, da se pred nami prikrije, kaj se v narodu godi. Med samimi profesorji sta bili dve struji: mlada in stara. Modro so se izognili vsem mogočim zapletkom s tem, da so eni in drugi pred nami molčali.

Šele ko smo se ob koncu šole razleteli, smo se srečali s temi novicami. Prav tisto leto je umrl dr. Janez Evangelist Krek, glavni borec za slovenske pravice v Avstriji.

Za velike počitnice 1918 sem bil na Trebeljnem pri stricu, prav tisti čas, 17. avgusta, ko so odkrili dr. Kreku spominsko ploščo v Šentjanžu na Dolenjskem. Stric me je tedaj peljal tja. Potovali smo z imenitno kočijo. Nikdar ga nisem videl tako slovesnega; bil je eden prvih osebnosti. Tedaj sem se tudi prvič srečal z dr. Koroščem in dolgo hranil njegovo fotografijo z njegovim podpisom.

Bil je to izredno domoljuben dogodek, ki je imel nekoliko konspirativnega značaja, a bil veličastna manifestacija slovenskega prebujenja in tudi čutenja slovenske skupnosti, kajti tam so se srečali predstavniki Čehov, nekateri Poljaki in glavni slovenski možje, na katere je padala odgovornost v urah, ko se je že predvidevalo, da bo Avstrija razpadla.

»Hej Slovani, naša reč slovenska...«, je odmevalo na vse strani in od Urala do Triglava, od Krkonošev do Balkana je bilo čutiti prebujenje slovanskih narodov.

ROMANJE NA KUM

Sredi Dolenjske, visoko na gori samevata dve cerkvici, ena sv. Jošta, druga pa sv. Neže. Iz Trebeljnega, ki tudi leži kakih 700 m visoko nad morjem, se čudovito vidi na Kum. Vsak dan mi je plaval pogled tja. Je to najvišja gora na Dolenjskem in leži tik nad Savo med Radečami in Trbovljami. Od tam je navzgor kaki dve uri hoda. Iz Trebeljnega je pa tako daleč, da si nisem niti sanjati upal, da bi šel kdaj tja.

Pa mi pravi stric: »Janez, če hočeš, gremo jutri na Kum.« Bilo je nekaj dni po Šentjanžu. Šel naj bi tudi Nace, to je moj bratranec iz Podpeska, ki je bil tudi pri stricu tiste dni.

(Se bo nadaljevalo)

Goriške novice

Goriški dobrotniki in Slovenik

Prve dni maja se bo vršila v Rimu slovesna blagoslovitev vogelnega kamna Slovenika. Kamen sam bo vzet iz bližine groba sv. Petra v vatikanski baziliki. V tem kamnu bo vdelana posebna skrinjica, v kateri bo listina o blagoslovitvi in listina z imeni vseh dobrotnikov. Vsi tisti namreč, ki so do sedaj že darovali za Slovenik, so pravzaprav njegov temeljni kamen. Brez njih bi ne bilo zemljišča ne načrtov in ne začetka gradnje. Zato je prav, da bodo njihova imena vzidana v temeljni kamen.

Med imena dobrotnikov bodo prav tako vzidana imena vseh tistih, ki bodo svoj dar poslali pred blagoslovitvijo vogelnega kamna, najkasneje do 1. maja.

Imena vseh dobrotnikov iz goriške nadškofije so bila že sporočena v Rim. Lepo prosim, da bi še drugi primorski rojaki podprli s svojim darom to prevažno slovensko ustanovo v Rimu. Še oni naj postanejo »temeljni kamen« Slovenika, da bodo tudi njihova imena vzidana v temelje Slovenika in še zlasti zapisana v knjigo življenja, ki stoji trajno odprta pred božjimi očmi.

Do zdaj se je veliko naših ljudi odzvalo vabilu, naj prispevajo za Slovenik. Na vprašanje, če naj objavimo njihova imena, so skoro vsi prosili, naj se to ne zgodi.

Koliko so slovenski verniki goriške nadškofije darovali za Slovenik? V pregledu zbirk, ki jih je 31. decembra 1968 objavil prorektor Slovenika msgr. M. Jezernik, je rečeno, da je Gorica darovala 1.955.000 lir. V zadnji zbirki, ki sem jo poslal v Rim, je bilo nadaljnjih 312.000. Pred nekaj dnevi je spet dospelo 40.000 lir. Tako znaša celotna zbirka goriških Slovencev do 1. aprila 1969 lir 2.307.000.

Vsem dobrotnikom priznanje in pohvala! Prijatelj, kaj če bi tudi tvoje ime prišlo v tisti vogelni kamen in še bolj v knjigo življenja?

(Poverjenik za Goriško: msgr. Rudolf Klinec, nadškofijska pisarna, Curia metropolitana, 34170 Gorizia - Gorica).

KATOL. KULT. DRUŠTVO »HRAST«

priredi na velikonočni ponedeljek dne 7. aprila ob 15^{h} »Med hrasti« (pri oratoriju) v DOBERDOBU

TRADICIONALNI PRAZNIK

s športom, petjem in tombolo.

Deloval bo buffet s kraškim vinom in klobasami. — Vabljeni!

Protest Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici

Sindikat slovenskih šolnikov v Gorici je potom dr. Giovannija Simoncinija naslovil na ministra za javno šolstvo Marija Ferrari-Aggradija v Rimu sledeči protest:

Sindikat slovenskih šolnikov v Gorici globoko razočaran in ogorčen, v imenu svojih članov, ki že predolgo potrpežljivo čakajo, da se jim priznajo upravičene zahteve, javlja, da ni še prejel do danes sploh odgovora na resolucijo, poslano zgoraj navedenemu ministrstvu dne 8. februarja 1969. Zagrenjen nad toliko brezbrižnostjo napram slovenskim profesorjem v Gorici sklene, da se 10. aprila proglasi stavka, če se ne bodo takoj podvzeli stvarni ukrepi za uveljavitev zahtev, navedenih v zgoraj omenjeni resoluciji.

APOSTOL GOBAVCEV

RAOUL FOLLEREAU

bo na belo nedeljo, 13. aprila 1969 obiskal Gorico.

Slovencem bo govoril v Katoliškem domu ob 16. uri.

Prisluhnimo besedi tega plemenitega moža, ki je postal vest zmaterializiranega človeštva!

Zastopniki Sindikata slovenske šole v Rimu

Predstavniki Sindikata slovenske šole v Trstu so bili pretekli teden ponovno v Rimu, kjer so se sestali s podtajnikoma prosvetnega ministrstva poslancema Rosatijem in Buzzijem. Razgovorom je prisostvoval tudi poslanec Belci. Zastopniki sindikata so razpravljali predvsem o Belcijevem zakonskem osnutku za slovenske šole. Podtajniku Buzziju pa so predočili nujnost raztegnitve zakona Bellisario tudi za slovenske šolnike.

Proslava 80-letnice šol Družbe sv. bratov Cirila in Metoda v Trstu

Tržaški Slovenci so v nedeljo, 30. marca zapisali nov list svoje zgodovine. Mladi rod in rod starejših sta se združila na proslavi 80-letnice ustanovitve šol sv. Cirila in Metoda v Trstu. Prepolna dvorana Kulturnega doma je zgovorno pričala, kako je naš narod žilav, kremenit in ga nobeno nasilje ne more zatreti, še manj pa uničiti. Kakor iskra pod pepelom, tako je tlela v srcih tržaških Slovencev ljubezen do slovenske besede in slovenskih izročil v časih, ko so naši nasprotniki slavili svojo dozdevno zmago.

Nedeljska spominska prireditev v Kulturnem domu v Trstu pa je znova pokazala, da naš narod še noče umreti. Starejša generacija, ki je vse do ukinitve po fašistih leta 1930 posečala slovensko šolo sv. Cirila in Metoda v Trstu, se je združila s sedanjimi osnovnošolskimi otroki in z njimi podoživljala srečo mladih let.

Proslavo je odprl predsednik dr. Riosa, ki je v svojem govoru poudaril pomen proslave, katere vogelni kamen je bila velika ljubezen naših pradedov do slovenske besede. Z geslom »Mal položi dar Bogu na oltar« so zbirali vinar za vinarjem, da so ustanovili slovenske šole v Trstu.

Sledil je pester in zanimiv spored. Osnovnošolski otroci iz ulice Donadoni so nastopili z zbornim govorom v priredbi učiteljice Skokove »Pripoved o stari šoli«. Korajžno so nastopili, čeravno jih je bilo komaj za ped. Njihov zadnji pozdrav je vsem segel do srca: »Bog daj srečo vsem, ki so tukaj zbrani!« Sledil je prizorček v priredbi Ivana Artača »Dolgolasec«, nato je otroški zborček prisrčno zapel štiri pesmi: Svetlo sonce, Oj božime, Ježek ima polje in Kaj manjka fantiču.

Učenci osnovne šole iz ulice sv. Frančiška so podali dve igrici s plesom »Neubogljivci« in »Strašanska zver«. Osnovna šola pri Sv. Jakobu je nastopila s posrečenim prizorom Rdeča kapica in Čarobna košara, nižja srednja šola pri Sv. Jakobu pa s pesmimi Sarafan, Slovenski smo fantje in Slovensko dekle. Ob zadnjih dveh pesmih je navdušenje občinstva prekipelo do vrhunca. Dijak nižje srednje šole je nato prebral odlomek iz Cankarjevega Kurenta »Oj domovina«.

Po kratkem premoru so nastopili bivši učenci Ciril Metodovih šol. Podali so odlomek iz igre Detelja-Vilhar »Čitalnica«; nastopil je še »Bleiweis« z mogočnim domoljubnim govorom kakor je bil v navadi pred 80 in več leti, nato je mešani zbor bivših učencev (vsi že starejši ljudje) zapel štiri pesmi pod vodstvom V. Švara: Pozdrav sv. Cirilu in Metodu, Njega ni, Ne tožim in Kaj pa delajo ptički.

Prisrčno vzdušje, ki je vladalo v dvorani, se je nadaljevalo v atriju in v zgornjih prostorih, kjer si je občinstvo ogledalo razstavo otroških slik, največ zgodb iz Cankarjevih del, Skodelica kave, Mater je zatajil itd. ter fotografije razredov bivših učencev Ciril-Metodovih šol. Nadvse zanimivo in prisrčno je bilo tudi srečanje z nekdanjimi učenci, od katerih so se mnogi razšli, ko jim je bilo 15-16 let in so se sedaj po tolikih letih spet našli.

Odboru za proslavo osemdesetletnice se prisrčno zahvaljujemo za to lepo proslavo, ki je osvetlila marsikaj, kar je bilo mnogim neznano, za druge pa že pozabljeno.

Bivša učenka Ciril-Metodovih šol
Zora Piščanc

Marec v Bazovici

Ne bomo poročali o delu na polju, ki je zelo zaostalo zaradi vremenskih neprilik, temveč o prosvetnem in vzgojnem delu, ki je bilo izvršeno v okviru Slomškovega doma. Smatramo, da je postni čas najbolj primeren za resna razmišljanja, da človek najde samega sebe in se zazre v svoje poslanstvo.

Iz Velikih Lašč na Dolenjskem nam je prišel predavat tamkajšnji mladi kaplan g. Franc Pevec, strasten planinec in ljubitelj naravnih lepot. Ob skioptičnih slikah nam je prikazal lepoto slovenskih gora in njihovo floro. Tudi Gropada je bila deležna tega predavanja in zelo hvaležno ga je sprejela v gostilni pri »Štefaniji«.

Pisatelj Alojz Rebula nam je govoril o Bogu kot o problemu štev. 1. Boga je mogoče spoznati, če le človek hoče in pametno uporabi svoje duhovne sposobnosti. Naše občinstvo je bilo za predavatelja resnično navdušeno, ker zna predavati tako življenjsko, lahko razumljivo in nudi v kratkem času toliko lepega in dobrega. Škoda, da se nekateri niso znali ta večer odreči nogometni tekmi po televiziji.

Teden kasneje smo imeli kar dve predavanji, eno za mladino in drugo za zakonce: predavala sta tako priljubljena dr. Eman Pertl in njegova gospa prof. M. Krašovic o spolnem poduku in o načrtovanju družine. Mladina se je številno udeležila predavanja: prav vse okoliške vasi so bile dobro zastopane.

Vzgojno delo v marcu je zaključil film z družinsko tematiko: »Ta težka ljubezen«. Film poudarja potrebo, da si mladi zakonci ustvarijo lasten dom, ki jim lahko nudi potrebno intimnost zakonskega življenja.

Po veliki noči pričakujemo še eno predavanje. Upamo, da bomo tokrat imeli v Slomškovem domu univ. prof. bogosl. fakultete v Ljubljani dr. Stefana Steinerja. Prosili ga bomo, da bi nam govoril o sodobnem gledanju na družino in na njeno krščansko načrtovanje. K predavanju, ki bo verjeno v četrtek po veliki noči, vabimo že sedaj vse mlade zakonce in zrelo mladino.

Italijanska duhovščina v številkah

Pri zadnjem ljudskem štetju v Italiji leta 1961 je bilo v državi 62.767 duhovnikov in redovnikov. Od teh je imela polovica doktorski naslov. Skoraj dvajset tisoč jih nosi naslov doktorja filozofije. Povečini so semeniški profesorji. Med duhovniki redovniki najdemo dvajset zdravnikov, več profesorjev matematike, fizike in prirodopisa. Ne manjkajo inženirji, arhitekti, kemiki, lekarnarji in celo živinozdravniki.

Želja poročenih duhovnikov

Na Nizozemskem si duhovniki, ki so se poročili ter morali v smislu dosedanje prakse rimsko-katoliške Cerkve zapustiti svojo službo, močno prizadevajo, da bi smeli znova vršiti svoje duhovno poslanstvo. Kardinal Alfrink se je z njimi že večkrat razgovarjal. Mnenja je, da je to zadeva vse Cerkve in da nizozemski škofje tega vprašanja sami ne morejo reševati.

Tržaške novice

Dr. Štoka v deželnem svetu

Pred časom je deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka poslal pismeno vprašanje deželnemu odboru v zvezi s prepovedjo ljubljanski televiziji, da bi napravila nekaj posnetkov v Rižarni. V svojem odgovoru je odbornik Varisco vztrajal, da bi morala ljubljanska televizija prositi prefekturo za dovoljenje. Dr. Štoka pa je izjavil, da ni šlo za snemanje filma, o čemer govori zakon, ki ga citira odbornik. Zato je dr. Štoka izjavil, da ni zadovoljen z odgovorom.

Tudi svetovalec Lovriha je rekel, da ni zadovoljen z odgovorom, ki ga je dal odbornik Stopper na njegovo in Štokovo vprašanje glede repentabrskega šolskega patronata.

Obisk koroške delegacije v Trstu

Pretekli teden je bila v našem mestu na obisku koroška delegacija, ki jo je vodil deželni glavar Sima in so jo sestavljali visoki koroški funkcionarji. Koroški predstavniki so tako ponovno navezali kulturne in gospodarske stike z našo deželo, ki so se pričeli sicer že pred nekaj leti. Goste je sprejel v prostorih deželne uprave predsednik Berzanti, sprejela pa sta jih tudi predsednik deželnega sveta Ribezzi in tržaški župan inž. Spaccini. Koroški gostje so prisostvovali tudi predstavi glasbene komedije v gledališču »G. Verdi« ki jo je izvedlo celovško mestno gledališče ter obiskali mednarodni center za teoretsko fiziko v Miramaru.

Na tiskovni konferenci je glavar Sima poudaril pomen dobrih odnosov in sodelovanja med našo deželo, Koroško in Slovenijo. Najavil je tudi, da se bo letos Koroška prvič uradno udeležila tržaškega velesejma. Dal je tudi pobudo za izdajanje skupne revije v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku.

Sv. Ivan

Dne 23. marca, to je na tiho nedeljo, smo v našem Marijinem domu proslavili materinski dan. Na odru je nastopila s petjem šolska mladina, deklice in tečajnice iz zavoda čč. sester s pevskimi točkami in igro dvodejanko. Zelo številno občinstvo je spremljalo nastop z navdušenim zanimanjem.

Zadnje tri dni pred oljčno nedeljo smo imeli lepo uspelo tridnevno češčenje presvetega Rešnjega Telesa. Na oljčno nedeljo se je prvič v naši cerkvi izvršila blagoslovitev oljk v slovenščini. Tudi na veliki četrtek smo imeli zvečer ob 18.30 sv. mašo v slovenščini. Na veliki petek bozvečer ob 20. uri slovenski križev pot, ki smo se ga tudi ves post marljivo udeleževali. Blagoslov velikonočnih jedi bo na veliko noč po prvi slovenski maši, ki bo ob 7. uri.

Znani umetnik Tone Kralj bo napravil na pročelju Marijinega doma mozaik, ki bo imel štiri kv. metre površine. Delo bo verjetno izvršil že v aprilu. Vsem dobrotnikom se toplo priporoča naš novi Marijin dom.

Občni zbor Trž. kreditne banke

Iz poročil, ki so bila podana na rednem občnem zboru delničarjev Tržaške kreditne banke, je razvidno, da je ta slovenski denarni zavod dosegel skoraj milijardo in pol lir denarnih vlog. Ni pa še vedno banki dovoljeno poslovati s tujino in to jo seveda ovira v njenem delovanju. Novoizvoljeni upravni svet šteje devet članov in mu predseduje dr. Angel Kukanja, petčlanskemu nadzornemu odboru pa Vincenzo Chioatto.

Novi predsednik trž. delegacije ital.-jug. trgovinske zbornice

Za predsednika tržaške delegacije italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice je bil izvoljen dr. R. Latcovich, za podpredsednika pa S. Bole. V vodstvu delegacije so med drugimi tudi D. Košuta in dr. S. Oblak. Slednja sta bila skupno s S. Boletom predlagana tudi za svetovalca mešane italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice v Milanu.

Seja devinsko-nabrežinskega občinskega sveta

Na zadnji seji devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je odbornik za finance Corberi obrazložil letošnji proračun. Ker je štivanska papirnica, ki je glavni dav koplačevalec v občini, prijavila manj dohodkov kot lani, je nastal velik primanjkljaj. Zato bo občinska uprava prisiljena najeti skoraj 26 milijonov lir posojila.

Predavanja dr. Pertla in prof. dr. M. Krašovic

V dneh od 17. do 21. marca sta predavala na tržaškem Krasu dr. Eman Pertl, primarij dermatološkega oddelka mariborske bolnišnice, in njegova soproga prof. Mihaela Krašovic. Približno 700 poslušalcev je z velikim zanimanjem in odobravanjem sledilo v kratki dobi enega tedna tehtnim predavanjem, ki so imela sledeče teme: Spolna poučitev in spolna vzgoja mladine, Premostitev med spolnim zorenjem in spolno zrelostjo, Fiziološke in duhovne razlike med fantom in dekletom, Sodobno in pravilno načrtovanje družine.

Predavanja so bila namenjena doraščajoči mladini (od 12. do 14. leta), mladini nad 15. letom in mladim zakoncem. Vršila so se v šolskih prostorih v Dolini, v Križu, v Trebčah, na Opčinah, v Finžgarjevem domu na Opčinah in v Slomškovem domu v Bazovici ter pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu.

Udeleženci so odhajali s prepričanjem, kako važna in prepotrebna so taka predavanja za mladino in mlade zakonce. Kolikerim težavam se lahko izogne človek, ki je pravočasno poučen in zlasti vzgojen v spolnih zadevah. Mlad človek se ob treznem in realnem vpogledu v spolno življenje zresni in jasno zre v bodočnost prepričan, da je od njegove poučitve in vzgoje v veliki meri odvisna srečna bodočnost družin. Vsi so izrazili željo, da bi oba predavatelja kmalu spet prišla na Primorsko. Imena dr. E. Pertla in prof. Mihaele Krašovic sta resno poroštvo, da bo udeležba vedno zelo visoka pri njunih temeljitih predavanjih. Iz srca smo hvaležni požrtvovalnima predavateljema.

V pokrajinskem svetu ni prišlo do krize

Dne 28. marca zvečer se je vršila toliko pričakovana seja pokrajinskega sveta, ki jo je predsednik moral sklicati, ker jo je zahtevala več kot ena tretjina svetovalcev. Komunisti, predstavnik PSIUP-a in liberalec so namreč predložili interpelance v zadevi imenovanja novega ravnatelja goriške »Cassa di Risparmio« in zahtevali sklicanje seje. Tako so hoteli povzročiti krizo in odstop odbornikov, kot se je to zgodilo v goriškem občinskem svetu, kjer so demokristjani in socialisti zavzeli različna stališča glede imenovanja.

Toda dva dni pred sejo so se v Rimu sestali predstavniki osrednjega državnega vodstva KD in PSI in se zedinili za poravnavo spora. Nekaj ur pred sejo pa so se zbrali načelniki skupin levega centra v pokrajinskem svetu (KD, PSI in SDZ) in pokrajinski odborniki. Po dolgih pogajanjih je prišlo do pristanka na skupno odborovo izjavo. Posledica tega je bila, da je na seji predsednik Chientaroli takoj po govorih komunista Menichinija in liberalca Zucallija prebral dogovorjeno izjavo. V njej je predsednik na kratko nakazal zadevo goriške Hranilnice; omenil spor glede imenovanja novega ravnatelja; poudaril pomen tega denarnega zavoda za gospodarski razvoj goriške pokrajine; povedal, da bo Hranilnica kmalu dobila nov statut. Nato je takole zaključil: »Pokrajinska uprava bo vedno sledila, kolikor je v njeni pristojnosti, delovanju in razvoju Hranilnice in se prizadevala, da bo Zavod vedno bolj odgovarjal javni blaginji; v tem smislu daje odborovo izjavo na glasovanje.« Po debati o zgornji izjavi in o zadevi sploh je bilo formalno ugotovljeno, da odpade glasovanje o predloženih interpelacijah in da se glasuje samo o odborovi izjavi. Načelniki posameznih skupin so podali glasovalne izjave. Predstavnik SDZ, Kranner, je izjavil: »Moj položaj je nekoliko delikaten. Naša skupina je sestavni del levega centra in ga podpira. Zadeva imenovanja novega ravnatelja goriške Hranilnice je povzročila spor med dvema največjima članoma koalicije in je dala strujam obeh strank možnost, da so izkoristile položaj in prenesle zadevo na politično raven. Žal mi je, da je do tega prišlo. Če bi bil brez vesti in če bi tudi jaz hotel izrabiti položaj, bi lahko storil v smislu lat. izreka: kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Toda Hranilnica je tako pomembna ustanova za gospodarstvo goriške pokrajine, da mora ostati na vsak način izven političnih intrig in borb. Zato se brez nadaljnega strinjam s predsednikovo izjavo in se pridružujem dnevnemu redu, ki ga je predložil svetovalec Cosani.« (V njem je predlagal, da se glasuje za izjavo.)

Komunisti in PSIUP niso hoteli priznati formalne ugotovitve, da se glasuje samo o odborovi izjavi, in so pred glasovanjem zapustili dvorano. Izid glasovanja je bil tale: za izjavo 13 svetovalcev (KD, PSI, SDZ) proti liberalec, vzdržal se je Pascoli (MSI).

V nadaljevanju seje je svet odobril odločitev odbora, da se ravnatelju umobolnice dr. Basagli podaljša dopust še za tri mesece.

Odbojkarsko moštvo „Olympie“ med zmagami in porazi

Od 19. do 25 marca so bile odigrane kar tri tekme v moškem prvenstvu »D« lige. Olympia je prvo tekmo odigrala v Zgoniku, kjer se je pomerila s tamkajšnjo ekipo Kras. Srečanje se je zaključilo v korist Zgoničanov z rezultatom 3 : 0 (15 : 4, 17 : 15, 15 : 11). Olympia je bila poražena, vendar je pokazala lepo igro, zlasti v drugem setu; pa tudi v ostalih so se Olympijci precej dobro odrezali. Klonili so pred močnejšim Krasom morda zaradi nerazumevanja med igralci in raztresenosti. Malo več volje in poguma, pa bi šlo.

Še večji odpor je nudila Olympia videmski šesterki PAV, ki je premagala Olympijce s 3 : 1 (15 : 5, 15 : 7, 6 : 15, 15 : 2). Poraz je na papirju zelo viden, zlasti če pogledamo točke. Moramo pa povedati, da je bila ta tekma zelo negotova že od vsega začetka; »plavi« so se zbali, ko so videli Videmčane trenirati pred tekmo. Začeli so z občutkom, da je vse izgubljeno. Prvi set je bil precej zanimiv, Olympijci so trdno vztrajali, vendar se jim je posrečilo nabrati le 5 točk. Drugi set se je začel precej dobro. Olympia je že vodila, ko je nenadoma sodnik izključil kapetana po gotovo prestrogem ukrepu. Naši fantje pa se niso zbali in v tretjem setu premagali Videmčane z očarljivim 15 : 6. Četrti set se je začel za Olympio zelo slabo. PAV je povedel kar s 14 : 0; po zelo preudarni menjavi, ki jo je izvršil trener prof. Kranner, so se Olympijci nekoliko opomogli, a poraz je bil neizbežen. Ob koncu moramo povedati, da bi se tekma drugače končala, ako bi bilo moštvo popolno; odsoten je namreč bil zelo dobri Soban.

V torek, 25. marca pa je Olympia pokazala, da še nekaj velja. Če so bili igralci potrti po prejšnjih dveh tekmah, danes niso več. Premagali so eno izmed najmočnejših šesterk letošnjega prvenstva, tržaški ACEGAT. Končni rezultat 3 : 1 (4 : 15, 15 : 9, 15 : 11, 15 : 13) zgovorno priča, da so Olympijci dobri igralci, nekateri precej izkušeni (Černic, Antonič, Soban), drugi nekoliko manj, v vseh pa je trdna volja kljubovati tudi in zlasti močnejšim ekipam. Zadnja tekma je utrdila mesto Olympie v končni lestvici; upamo, da bodo trdno vztrajali do konca. Čaka jih še dosti bitk, vendar smo prepričani, da nas ne bodo razočarali; zlasti še zmaga proti Acegatu nam daje mnogo upanja. Tekma je bila zanimiva že v začetku; čeprav so Tržačani zmagali prvi set, je v »plavih« vzraslo prepričanje, da ne bodo kar tako popustili. Drugi set so krepko dobili, tretjega tudi, v četrtem pa je že bila nevarnost, da bodo naši klonili; stanje je bilo zelo napeto, izenačili so na 13, a tedaj je nasprotnik zgrešil nekaj žog in sodnik je odžvižgal konec tekme. Olympia je zmagala; fantje so poskočili od veselja. Nekateri skoraj niso mogli verjeti, a vendar: zmagali smo s 3 : 1. Ta zmaga je dokaz, da je Olympia pri polni moči, treba je samo resnosti in navdušenja. Za Olympio so igrali: Špacapan P., Valentinčič E., Soban B., Černic M., Cotič B., Antonič V., Pivk P. Izreči moramo pohvalo vsem, zlasti pa še izrednemu Petru Špacapanu, ki je neprestano tolkel tako bliskovito, da ga niso mogli ustaviti.

V nedeljo, 30. maja je Olympia odigrala v Trstu predzadnjo tekmo v prvem delu odbojkarskega prvenstva moške »D« lige. V telovadnici »1. maj« je šesterka slovenskega moštva Bor premagala Olympio z rezultatom 3 : 1 (15 : 7, 6 : 15, 15 : 9, 16 : 14). Tekma je bila v začetku zelo ohlapna. Olympijci so morda podcenjevali nasprotnika in klonili v prvem setu; drugi set so Goričani bolje zaigrali in gladko odpravili Bor. V tretjem setu je bilo stanje v začetku precej izenačeno; Olympijci pa so začeli popuščati in z osnovnimi napakami so si zapravili set; zlasti so bili šibki v obrambi, pa tudi v napadu niso preveč izstopali. Zadnji set je bil zelo živahen; šesterki sta se borili za vsako žogo. Goričani so nekoliko popustili; Borovci so povedli na 13 : 6. Tedaj so Olympijci zbrali svoje moči in izenačili na 14 : 14. Vendar so si zapravili odločilno žogo na servisu in Tržačani so z dvema točkama zaključili tekmo in si priborili lepo zmago. Škoda, da so Olympijci igrali tako raztreseno in neurejeno; tekma je bila zelo važna. Goričani bi si z morebitno zmago utrdili položaj v lestvici. Moramo reči, da je šesterka iz Trsta pokazala lepo igro in da so Borovci zelo dobri v obrambi; Olympiji pa se je poznalo, da premalo trenira in da se igralci zbirajo samo za tekme. Gotovi smo, da bi z dobrim treniranjem lahko beležili boljše uspehe.

ŠPORT

Pokrajinsko tekmovanje v preskokih konja

V soboto se je v goriški športni palači vršilo šolsko pokrajinsko tekmovanje v preskokih konja (orodna telovadba). Dijaki slovenskih šol so se lepo uvrstili. Drugo mesto je zasedel Komel Igor, šesto pa Kramberger Saša. Oba sta dijaka nove strokovne šole s slovenskim jezikom v Gorici. Za uspeh sta dobila spominske kolajne, ki jih je razdelil prvim šestim tekmovalcem koordinator za telesno vzgojo na šolskem skrbništvu prof. Galli. Uspeh naših šol je tem večji če upoštevamo, da je samo slovenska šola imela dva tekmovalca med prvimi šestimi. Za slovenske šole je tekmoval tudi Frandolič Darij.

Vzgojni večeri v Gorici

V preteklem postnem času so dušni pastirji s pomočjo Zveze slovenske katoliške prosvete organizirali v Gorici vrsto vzgojnih predavanj za razne stanove. Najprej je prišel prof. dr. Štefan Steiner, ki je govoril staršem in duhovnikom o vprašanju kontrole rojstev in o encikliki »Humanae vitae«, o čemer smo že poročali. Nato so prišli na vrsto mladi, in sicer doraščajoča mladina. Tej sta govorila g. Joško Benedetič, spiritual v malem semenišču v Vipavi, ki je spregovoril o mladostnikih v odnosu do svobode in avtoritete. Naslednje predavanje je za iste poslušalce imel prof. Ivan Artač z Opčin, ki je mladini prikazal probleme duhovne krize mladostnikov v današnjem času. Oba vzgojitelja sta se dotaknila sodobnih vprašanj, ki zanimajo vsakega doraščajočega fanta in dekle.

Naslednji teden pred oljčno nedeljo so prišli na vrsto dijaki, ki so se pripravili na prejem velikonočnih zakramentov. Tako nižje kot višješolcem je govoril g. Joško Kragelj. Ta je imel v četrtek, 27. marca zvečer tudi predavanje za odraslo mladino.

Slovenski dijaki so se pridružili tudi škofijski akciji za pomoč gobavcem in gladujočim. V ta namen so pri sv. maši za velikonočno sveto obhajilo darovali svoj »novčič«. V soboto so pa v zvezi s štandreško mladino pobirali odvišne predmete (papir in cunje) po Štandrežu.

Podobna akcija, ki jo je izpeljala lansko leto mladina v goriškem mestu, je dala čistega izkupička 11.630.000 lir.

Veliki ponedeljek se je mladina zopet zbrala, da za gobavce in gladujoče moli. V cerkvi sv. Ivana so mladi v ta namen imeli liturgično uro molitve, ki se je zaključila z blagoslovom z Najsvetejšim.

★

★ **MARIJINA DRUŽBA v ul. Risorta v Trstu in Marijina legija pri Novem sv. Antonu v Trstu želita vsem svojim članicam milosti polno veliko noč 1969.**

★ **SLOVENSKE SKAVTINJE V TRSTU pozdravljajo vse rojake za letošnjo veliko noč, želeč jim globoko doživete praznike.**

★ **ZVEZA SLOV. KAT. PROSVETE V GORICI želi vsem članom društev in pevskih zborov veselo veliko noč.**

Nova številka „Zaliva“

Izšla je nova dvojna številka revije »Zaliv«. V njej sodelujejo: Ubald Vrabec (Narodno vprašanje in delavske stranke), Marica Žagar (Ivan Cankar v Trstu), Pavel Štrajn (Josip Godina - Čopov učenec), Marko Kravos (Iz knjige o sreči), Irena Žerjal-Pučnikova (Tragedija na grobljah), Pavle Merkù (Grbčeva zbirka narodnih pesmi), Alojzij Res (Pisma Bevku), A. Kos (Ob petdesetletnici Cankarjeve smrti na Slovenskem), Matija Ribič (Marginalije k potopisu), Radoslava Premrl (Moj brat Janko-Vojko) in Boris Pahor (Naše stališče). Objavljenih je še nekaj zapiskov in dve ilustraciji iz pesniške zbirke Marijana Breclja.

M. B.

RADIO TRSTA

Spored od 6. do 12. aprila 1969

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.45 Spomladanski zvoki. 11.15 Oddaja za najmlajše: Marija Peterlin: »Višarski zvonovi«, dramatizirana zgodba. 12.00 Slovenske velikonočne pesmi. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 in 13.30 Glasba po željah. 15.30 Mahnič: »Izlet na Vogel«. Radijska pripoved. 16.20 Revija orkestrov. 17.10 Valdambrinijev jazzovski oktet. 18.00 Miniaturni koncert. 18.30 A. P. Čehov: »Študent«, velikonočna zgodba. 18.45 Operetne melodije. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folklore: Reharjeva: »H žjegni nesejo«.

Ponedeljek: 8.30 V prazničnem tonu. 9.30 Bergmanove skladbe. 10.00 Bednarik: »Na velikonočni ponedeljek v Landarski jami«. 10.45 Koncert mladinskega zbora iz Maribora. 11.15 Tončka Curk: »Vrbova piščalka«, mladinska rad. igra. 11.55 Glasba iz Disneyevih filmov. 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«. 12.20 in 13.30 Glasba po željah. 15.30 Goldoni: »Grobjajani«, veseloigra v treh dejanjih. 18.45 Lesjakov ansambel. 19.00 Živa Gruden: »Vstajenje in pomlad v slovenski ljudski pesmi«. 19.30 Prijetne melodije. 21.25 Znane melodije.

Torek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz slovenske folklore: Reharjeva: »H žjegni nesejo«. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 19.10 M. Bambič: Moja srečanja z umetniki (8) »Cesare Sofianopulo«. 19.45 Zbor »Vasilij Mirk« s Proseka-Kontovela. 20.35 Puccini: »Dekle z zlatega zapada«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.40 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na radiu Trst. 18.30 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 18.50 Iz potne torbe Milka Matičetovega. 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«. 19.15 Priljubljene melodije. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Zeller.

Četrtek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Razkuštrane pesmi. 17.35 Moj prosti čas. 17.55 Kako in zakaj. 19.20 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 19.50 Tralićeva dalmatinska skupina. 20.35 Feuillet: »Zgodba o mladem ubožcu«, drama v petih dejanjih. Šček: Zvonovi v praznik.

Petek: 11.40 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. 12.10 Lokar: »Blagoznanstvo za domačo rabo«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.55 Slovenščina za Slovence. 18.30 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. 1j.50 Komorni koncert. Zagrebški kvartet. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 16.45 B. Magajna: »Gornje mesto«, dramatizirana povest. Šesti in zadnji del. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 17.45 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu. 18.00 Moj prosti čas. 18.30 Akademska folklorna skupina »F. Marolt« iz Ljubljane. 19.10 »Družinski obzornik«. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Lovrečič: »Naša gospa«. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

★

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 6. do 12. aprila 1969

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša iz bazilike sv. Petra. Na koncu papežev blagoslov mestu in svetu ob priliki praznika velike noči. 21.00 Apostolska dela - R. Rosselini. — Drugi: 17.00 Koncert. 22.00 Vikingi.

Ponedeljek: Prvi: 1.00 Predsednikovi obiski, film. — Drugi: 22.15 Simf. koncert.

Torek: Prvi: 21.00 Proces v Veroni. — Drugi: 21.15 Dokumentarij.

Sreda: Prvi: 21.00 Zgubljeni mir. — Drugi: 21.15 Poveljnik, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Proces v Veroni, drugi del. 22.00 Jesen dolgolasca. — Drugi: 21.15 Kaj bomo igrali?

Petek: Prvi: 21.00 TV 7. 22.00 Prgišče zemlje. — Drugi: 21.15 Največja riba, prvi del.

Sobota: Prvi: 21.00 Dvojni par. 22.15 En obraz in ena zgodba. — Drugi: 21.15 Lik režiserja Ingmarja Bergmana. 22.15 Zaročenca.

PASTIRČEK št. 7

Letos je velika noč na začetku aprila. Naravno zato, da je tudi aprilska številka mladinskega lista »Pastirček« posvečena v glavnem praznikom Gospodovega trpljenja in vstajenja.

Na prvi strani je objavljena pesem Ljubke Šorli »Gospod je vstal«. Tončka Curk poroča o predstavi o Kristusovem trpljenju v trgu Kirschlag v Avstriji, Jožica Peric pa prispeva zgodbo o »Čudoviti roži«, ki se konča z Jezusovim vstajenjem. Duhovno bogat je »Moj križev pot«, ki ga je sestavila Darina Konc. Ista opiše tudi svoj obisk v kraju žalostnega spomina v Auschwitzu, ki se po poljsko imenuje Oswiecim.

Jože predstavi svetnika meseca sv. Anzelma (21. aprila), Branko govori o »zlatem dečku«, italijanskem nogometašu G. Riveri, Ivo Jevnikar razčleni skavtsko obljubo in Baloo razmišlja o zvestobi Bogu in domovini. Boris, Marko in Jasna modrujejo o filmski krizi, Marijan Jevnikar pa opiše zadnje jadrnice ter se ustavi pri pomembnih potniških ladjah zadnjih desetletij. Veliko je število dopisov; med njimi se odlikuje prvo počitniško pismo Kopačevega Srečka. Pesem, ki jo bomo to pot zapeli s »Pastirčkom«, je pa »Vem za pot« od Alfreda Fluryja.

—jk

★

★ **VZGOJNA ZAVODA ALOJZIJEVIŠČE IN ZAVOD SV. DRUŽINE V GORICI želita vsem svojim dobrotnikom, gojencem in njih staršem milosti polne velikonočne praznike.**

Nabirka za katol. tisk v nedeljo 2. februarja 1969 na Goriškem

	Lir
Devin	10.000
Doberdob	30.000
Mernik	10.000
Mavhinje	13.500
Nabrežina	22.000
Jazbine	4.000
Jamlje	4.300
Placuta	11.000
Pevma	10.500
Podgora	20.000
Rupa - Peč	52.000
Stolnica	90.000
Sv. Ivan	76.000
Sv. Ignacij	57.200
Sovodnje	25.000
Sestre čudodelne svetinje	21.100
Štandrež	31.000
Števerjan	40.000
Štmaver	4.550
Šempolaj	17.000
Zavod sv. Družine	10.000
Zgonik	7.500

OBVESTILA

Na veliki petek ob 20.45 bo goriška mladina organizirala križev pot iz stolne cerkve na Grad. Ob zaključku bo govoril goriški nadškof msgr. Cocolin. Iskreno vabimo vso goriško mladino, da se te lepe pobožnosti udeleži po možnosti s svečami ali baklami.

Predsedništvo ministrskega sveta — osrednji zavod za statistiko — je razpisalo natečaj za tri študijske podpore za diplomirance iz ekonomije in statistike. Podpora velja za deset mesecev. Starost do 28 let. Rok za predložitev prošenj zapade 9. aprila 1969. Uradni list štev. 58 z dne 4. marca 1969.

Ministrstvo za trgovino s tujino je razpisalo natečaj za dodelitev 25 podpor za trgovinsko prakticiranje v tujini. Starost 21 do 35 let. Zahteva se diploma višje srednje šole. Zapadlost 26. junija 1969. Uradni list štev. 79 z dne 27. marca 1969.

Prometno ministrstvo je razpisalo natečaj za 8 mest inšpektorja pri državnih železnicah. Pravico do natečaja imajo diplomiranci v ekonomiji ali v njeh sorodnih strokah. Prošnje je treba predložiti do 26. aprila 1969. Uradni list štev. 79 z dne 27. marca 1969.

★ **VZGOJNI ZAVOD MARIJANIŠČE NA OPČINAH, njegovo vodstvo in zavodski gojenci želijo vsem dobrotnikom in prijateljem vesele praznike vstajenja Gospodovega.**

DAROVI:

Za Katoliški glas: Slovensko katoliško prosvetno društvo »M. Filej« v spomin pokojne mame tajnika društva g. Jožeta Juraka 10.000 lir.

Za Alojzijevišče: N. N. namesto cvetja na grob mame g. Juraka 2.500 lir.

Za Zavod sv. Družine: Družina prof. Makuc 5.000; Z. M. 3.000; družina Prinčič iz Tržiča ob drugi obletnici mamine smrti 3.000 lir.

Za Župnijski dom v Števerjanu: č. g. Janez Eržen 10.000; č. g. Stanko Premrl 10.000; Marjan Mužina 5.000; N. N. iz Gorice 50.000; N. N. 100.000; Herman Srebrnič 10.000; N. N. 10.000; N. N. 15.000; N. N. 5.000; Gizela Komjanc v spomin pok. Dionizije Stanič 2.000; družina Maraž, Klanec 15, 30.000 lir.

Za Marijin dom v Trstu, ul. Risorta so v marcu darovali: Ličen Francka 5.000 lir, pok. Kasič Ivanka 250.000 lir, Delost F. 5.000 lir, N. N. 10.000 lir in 5.000 dinarjev, Omahen Ivanka 5.000 lir, Novak Marija 2.000 lir, družbenica Ražen Marija 20.000 lir, N. N. 10.000 lir, Bone Majda 5.000 lir, Č. R. 50.000 lir, v počastitev spomina pokojne Rezke Mlekuš P. V. 10.000 lir, Sirk Amalija 6.000 lir, Šemec Jožefa 3.000 lir, Šinigoj Antonija 2.000 lir, G. R. 2.000 lir, Jerini Marija 3.000 lir, nabirka družbe 100.000 lir.

Za svetoivanski Marijin dom v Trstu: N. N. v počastitev spomina pok. Gilde Slavec 10.000; namesto cvetja na grob pok. botra Alojzija Zupančič Marta in družina Kocjančič 2.000; Slavec Ivan namesto cvetja na grob pok. Alojzija Zupančiča 10.000; namesto cvetja na grob pok. dr. Alojzija Dolharja daruje Pini Kocijančič 2.000. (Skupna zbirka Lir 161.385); prof. Marica Zupančič ob očetovi smrti 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Prof. Marica Zupančič ob očetovi smrti 10.000 lir.

Za Marijanišče: N. N. iz Trsta mesečni prispevek 1.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Ema Grgič 5.000, v počastitev Jožeta Grgič iz Padrič 1.000, N. N. 1.000, Karlo Kalc 1.000, Zofija Križmančič 1.000, v počastitev Marije Grgič in pok. Avguština Grgič 2.000, v počastitev Justa Gojča 1.500, Marija Obersnel 5.000, N. N. 4.000, S. P. od Sv. Ivana 2.000, Milan Leban 1.000, Bazovica 209 1.000, Sferco 1.400, namesto cvetja Idi Ferluga Kralj 5.000, prof. Guido Antoni 5.000, dr. Erman Pertl 2.000, ob krstu Kristine Stopar 6.000, ob krstu Marka Komar 4.000, N. N. 500 lir.

Za Slovenik v Rimu: Neimenovana iz Pevme pri soškem mostu 40.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Kino dvorana Bazovica vabi za veliko noč na izredno lepo filmsko predstavo

MY FAIR LADY

Glasbena komedija po knjigi Bernarda Shawa, polna humorja, satire, zgrajena in podana z vso eleganco v čudovitih barvah, prizorih in nošah. Tri ure odlične zabave. Začetek ob 17h.

Visokošolec nudi vso potrebno šolsko pomoč srednješolcem v naslednjih predmetih: angleščina, italijanščina in latinščina. Naslov na upravi lista.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob tragični izgubi našega dragega

dr. ALOJZA DOLHARJA

Posebej se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in vsem, ki so na kakršen koli način počastili njegov spomin.

Trbiž, Trst, Gorica, Kranj, 27. marca 1969

Žalujoča družina Dolhar